Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў). ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 709.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: [illegible] ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: [illegible] ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: [illegible]

10 год выданьня. ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА. № 220 (2709) Чацьвер, 26-га верасьня 1929 г.

Чырвоная Армія—зброя пралетарскай рэвалюцыі.

Панская Польшча і Румынія ўзброіваюцца пры падтрыманьні міжнароднага імпэрыялізму проці СССР

Няхай жыве рэвалюцыйная барацьба працоўных Польшчы і Румыніі проці імпэрыялістаў!

Няхай жыве Чырвоная Армія!

Узмацніць барацьбу за якасьць прадукцыі

Мінула ўжо больш як паўгода з таго часу, калі друк забіў трывогу аб зьніжэньні якасьці прамысловых тавараў спажывецкага значэньня. За гэты час было ўхвалена шэраг пастаноў аб барацьбе за якасьць як цэнтральнымі гаспадарчымі і рэгулюючымі органамі (ВСНГ, НК Гандлю), так і кіруючымі органамі спажывецкай кааперацыі. Асобныя мерапрыемствы былі намечаны таксама прафэсыянальнымі арганізацыямі (саюз харчавікоў) і асобнымі фабрыкамі і прадпрыемствамі (фабрыка б. Цындэль, растоўскі завод „Змычка“ і інш.). Аднак, нагляданьні і абсьледваньні апошняга часу дазваляюць на падставе вялікага матар'ялу зрабіць вывад, што ў адносінах якасьці тавараў, за выключэньнем некаторых выпадкаў, мы ня толькі не дасягнулі палепшаньня, але па шэрагу галін прамысловасьці становішча застаецца цяжкім, а ў некаторых галінах якасьць спажывецкіх тавараў нават робіцца горшай. Намечаныя мерапрыемствы па барацьбе за якасьць засталіся на паперы, на іх ня была згрупавана ўвага грамадзкасьці, рабочыя масы засталіся ў баку ад арганізаваных формаў барацьбы за палепшаньне якасьці тавараў.

Тут у значнай меры вінаваты кааперацыйныя і прафэсыйныя арганізацыі, якія недастаткова клапаціліся аб уцягненьні мас у гэту важнейшую кампанію. Мы ведаем вельмі мала выпадкаў, каб гэтаму пытаньню надавалася ўвага з боку партыйных фабрычназаводзкіх ячэек і фабзавкомаў. Шэраг пастаноў як праўленьня Цэнтрасаюзу, так і НК Гандлю, якія давалі, напрыклад, канкрэтную эканамічную зброю ў рукі спажывецкай кааперацыі для барацьбы за палепшаньне якасьці тавару, зусім не скарыстоўвасцца кааперацыйнай пэрыфэрыяй. Каб у найкарацейшы тэрмін дасягнуць пералому на гэтым вучастку нашай гаспадаркі і дабіцца ліквідацыі небясьпечнага прарыву, неабходна разгарнуць шэраг мерапрыемстваў як па лініі адміністрацыйна-гаспадарчай, так і па лініі грамадзкай. Па лініі адміністрацыйна-гаспадарчай неабходна, у першую чаргу, устанавіць сапраўдную, суровую, а не на паперы адказнасьць кіраўнікоў прадпрыемстваў, цэхаў і г. д. за выпуск бракаванага матар'ялу звыш нормы і колькасьці, якія вызначаны для давай вытворчасьці ці прадпрыёмства. Час, нарэшце, устанавіць, што псаваньне матар'ялу (брак) у такіх разьмерах, якія гэта мае месца па шэрагу галін, ёсьць від шкодніцтва,—і зрабіць з гэтага адпаведныя вывады.

Спажывецкім таварыствам павінна быць катэгарычна забаронена адпускаць дэфіцытныя тавары па нармальных цэнах. У адносінах кіраўнікоў як вытворчых прадпрыемстваў, так і асобных кааператываў, што выпускаюць на рынак бракаваны тавар па нармальных цэнах, павінны былі-б практыкавацца грамадзка-паказальныя суды. Адначасова ў якасьці важнейшай мэры па ўцягненьню мас у барацьбу за якасьць прадукцыі павінна праводзіцца шырокая пастаноўка пытаньня на вытворчых нарадах фабрык і заводаў. У гэтых нарадах павінен прымаць арганізаваны ўдзел рабочы і сялянскі спажывец: рабочыя і работніцы, абраныя агульназаводзкімі сходамі рабочых, крамнымі камісіямі, кааперацыйнымі камісіямі і кааперацыйным актывам, прадстаўнікі нізавой сельскай кааперацыі, а таксама работнікі кааперацыйнага апарату.

Пагоршаньне якасьці тавараў зьяўляецца наймацнейшым ударам па нашай барацьбе за зьніжэньне сабекошту прамысловай прадукцыі, па барацьбе, якая пастаўлена партыяй адной з асноўных задач эканамічнай палітыкі. Вытворчы актыў, фабрычныя ячэйкі і фабзавкомы, кіраўнікі фабрык і трэстаў павінны зразумець, што барацьба за зьніжэньне сабекошту толькі тады дасягае мэты, калі яна не дае пагоршаньня якасьці тавараў, а дае іх палепшаньне. Кааператыў павінен усвоіць сабе, што ўсе яго мерапрыемствы па палепшаньню абслугоўваньня спажыўца і зьніжэньні цэн б'юць міма мэты, калі замест тавараў нармальнай якасьці спажывец атрымлівае тавары бракаваныя. Якасьць тавару павінна зьўляцца адным з асноўных паказальнікаў выкананьня прамфінпляну і апэнкі дзейнасьці прампрадпрыемстваў і кааперацыйных арганізацый. Толькі ўжываючы мэтады шырокай грамадзкасьці, на падставе максымальнага разьвіцьця самакрытыкі, адначасова з мэтадамі адміністрацыйнага і эканамічнага ўзьдзейнічаньня на асобныя трэсты, фабрыкі і кааперацыйныя арганізацыі, мы зможам дабіцца ліквідацыі небясьпечнага прарыву на гэтым фронце нашай гаспадарчай работы. Вырашэньне такой вялікай важнасьці задач, як зьніжэньне сабекошту прамысловай прадукцыі, узьняцьце рэальнага ўзроўню заработнай платы і ўзмацненьне змычкі з працоўнымі масамі вёскі, залежыць у значнай меры ад таго, як будзе разгорнута барацьба за якасьць прадукцыі.

Саюз працоўных з Чырвонай арміяй—ПАРУКА ПЕРАМОГ

Увагай і любасьцю абкружылі рабочыя і сяляне БССР сваю Чырвоную армію

Тав. ВАРАШЫЛАЎ на ўрачыстым пасяджэньні пленуму Менгарсавету.

А 6-й гадзіне ўвечары вялікая заля Дому Культуры поўна да адказу.

Урачыстае пасяджэньне пашыранага пленуму Менскага гарадзкога савету адчыняе тав. Аксючыц.

— Таварышы! Наша Чырвоная армія сваю гадавую вучобу закончыла манэўрамі. Манэўры праходзілі пад кіраўніцтвам Народнага Камісара Вайсковых і Марскіх Спраў т. Варашылава, які сёньня прыехаўда нас у Менск.

Грамавое ура, бясконцыя апладысмэнты пераходзяць у авацыю,—гэта працоўны Менск вітае правадыра сваёй слаўнай Чырвонай арміі.

Пад доўга незмаўкаемыя воплескі тав. Варашылаў абіраецца ганаровым членам Менскага гарадзкога савету.

З дакладам аб міжнародным і ўнутраным становішчы СССР і аб выніках манэўраў выступіў Наркамваенмор тав. Варашылаў.

Тав. Варашылаў вітаў працоўных Менску ад імя ЦК УсеКП(б) і Рабоча-Сялянскага ўраду, Рэўваенсавету, а таксама ад часьцей Чырвонай арміі, якія манэўравалі на тэрыторыі Савецкай Беларусі.

Тав. Варашылаў у сваім дакладзе адзначыў вельмі добрую якасьць чырвоных часьцей, якія справіліся з пастаўленымі перад імі задачамі.

Тав. Варашылаў асабліва падкрэсьліў вельмі добрую дзейнасьць Чырвонай авіяцыі. Сотні самалётаў працавалі разам з Чырвонымі часьцямі ня толькі ў сонечнае надвор'е, але таксама і ў дождж. Чырвоныя авіятары выявілі надзвычайныя здольнасьці і загартаванасьць.

— Манэўры паказалі, што камандзіры і палітсклад выявілі вялікія

здольнасьці ў справе кіраўніцтва вайсковымі часткамі ў складаных баявых абставінах. Гэтых посьпехаў нам удалася дасягнуць толькі дзякуючы братняму спачуваньню, якім былі сустрэнуты байцы ў час манэўраў з боку рабочых і сялян Савецкай Беларусі.

Гаворачы аб падзеях на Далёкім Усходзе, тав. Варашылаў адзначыў, што кітайскія імпэрыялісты не рашыліся-б на захоп чыгункі, калі-б за іх сьпіной не сталі імпэрыялістычныя дзяржавы. Захоп Кітайска-Ўсходняй чыгункі зьяўляецца адной з спроб імпэрыялістаў справакаваць нас на вайну. Нас ужо ня раз спрабавалі справакаваць ня толькі на Далёкім Усходзе, а таксама ў Лёндане, Варшаве і іншых гарадох Эўропы. Мы— кажа **тав. Варашылаў** — гэтым правакацыям не паддаваліся, не дамо сябе справакаваць на вайну і ў даным выпадку. Разам з тым, гэта ня значыць, што мы дазволім кітайскім мілітарыстам-белабандытам пераходзіць нашы межы і разбураць нашы мірныя вёскі. Мы гэта не дазвалялі і не дазволім у далейшым.

На Далёкім Усходзе мы маем добра арганізаваную Далёка-Ўсходнюю Армію, якая ў любы момант гатова адбіць напад на нашы межы.

Прамова т. Варашылава ня раз спынялася бурнымі воплескамі ўсёй залі.

* * *

З прывітаньнямі Чырвонай арміі і тав. Варашылаву выступілі ад рабочых чыгуначнікаў т. Галаскоў, ад рабочых мэталістаў т. **Валчок** і ад настаўнікаў т. **Наўменка**, а таксама **Старшыня Савнаркому БССР т. Галадзед.**

Дазвольце ад імя Ураду БССР і ад імя рабочых і сялян Савецкай Беларусі шчыра вітаць нашу Чырвоную армію і яе кіраўніка т. Варашылава.

Дазвольце запэўніць прадстаўніка Рэўваенсавету тав. Варашылава, што рабочыя і сяляне Савецкай Беларусі і надалей будуць таксама шчыра і сэрдэчна адносіцца да патрэб нашай Чырвонай арміі.

Бурныя воплескі ўсёй залі аднадушна пацьвердзілі словы т. Галадзеда.

* * *

Тав. Аксючыц ад імя рабочых і працоўных Менску запэўніў, што ў момант, калі трэба будзе абараняць межы СССР і заваёвы Кастрычніка, дык працоўныя Менску першымі ўвойдуць у шэрагі Чырвонай арміі.

ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ МОЦНАЯ І НЕПЕРАМОЖНАЯ

Раён манэўраў. Пад старшынствам т. Варашылава адбыўся разбор бабруйскіх манэўраў. З вялікім дакладам выступіў галоўны кіраўнік манэўраў т. Шапашнікаў. Тав. Шапашнікаў падрабязгова абмаляваў апэратыўны зьмест трох хадоў манэўраў, даў дасканальны аналіз дзеяньня ўсіх родаў войск.

Затым з дакладам выступіў галоўны палітkіраўнік манэўраў т. Булін.

Манэўры—казаў дакладчык—паказалі, што паміж Чырвонай арміі і насельніцтвам існуе цесная спайка. Працоўныя гораду, бядняцка-серадняцкае сялянства ўдзялялі чырвонаармейцам значную ўвагу, усямерна дапамагаючы праводзіць манэўры. Чырвонаармейцы з свайго боку прарабілі ў вёсках значную працу, растлумачыўшы насельніцтву задачу манэўраў, сутнасьць пяцігадовага плану, агітуючы за арганізацыю калгасаў, за хутчэйшую здачу падаткаў, за выкананьне плану хлебазагатовак.

Пасьля т. Буліна з заключнай прамовай выступіў т. Варашылаў.

Паказаўшы недахопы, т. Варашылаў гаворыць, што трэба ўмець прадугледжваць усе дробязі, не дапускаць памылак. Далей т. Варашылаў разабраў дзеяньне ўсіх часьцей, даў водгук аб рабоце камандаваньня. Асабліва даваў добры водгук аб чырвонаармейцах, якія праявілі разуменьне, энэргію і палітычную сьвядомасьць.

З падзякай—кажа т. Варашылаў— павінен падкрэсьліць дзейнасьць мясцовых партыйных, прафэсыянальных і грамадзкіх арганізацый Беларусі, якія вельмі шмат зрабілі для манэўраў.

Павінен падкрэсьліць добрую працу кааперацыі, якая разгарнула шырокую сетку крам, сталовак і ларкоў. Чырвоны крыж Беларусі, пры дапамозе Украінскага праявіў чоткасьць, уменьне добра працаваць. Я веру, што ў патрэбны момант гэтыя арганізацыі пакажуць узор яшчэ лепшай работы. Асо-авіяхім працаваў вельмі добра, прымаючы актыўны ўдзел у выкананьні баявых задач. Праведзеныя манэўры—заканчвае т. Варашылаў—далі вельмі многа, я ўпэўнен, што кампалітсклад паправіць падкрэсьленыя недахопы, возьмуцца разьвіваць дасягненьні, якія мы маем. Наша работа павінна з кожным днём паляпшацца. Мы ня маем права адставаць ад агульнага бурнага росту нашай краіны. Пад кіраўніцтвам слаўнай ленінскай партыі мы зможам з усімі цяжкасьцямі справіцца. Заключныя словы т. Варашылава былі пакрыты гучнымі воплескам.

Удзельнікі разбору паслалі прывітальную тэлеграму ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б і грамадзкім арганізацыям БССР

Генэральнаму сэкратару ЦК УсеКП(б) тав. Сталіну.

Начсклад манэўруючых частак Беларусі шле табе, загартаванаму і моцнаму бальшавіку, прыкладнаму вучню Леніна, правадыру бальшавіцкай партыі, старому баявому сябру па грамадзянскай вайне, сваё палкае прывітаньне.

Падводзячы вынікі баявой падрыхтоўкі Чырвонай арміі, запэўніваем цябе ў нашай гатоўнасьці грудзьмі сваімі адстаяць першую ў сьвеце краіну, якая будуе сацыялізм, абарону сусьветнай рэвалюцыі.

Няхай жыве бальшавіцкая партыя!
Няхай жыве Ленінскі ЦК УсеКП(б)!
Няхай жыве Рабоча-Сялянская Чырвоная армія!

Прывітаньне ЦК КП(б)Б, савецкім і грамадзкім арганізацыям Беларусі.

Начсклад манэўруючых частак, які сабраўся для разбору манэўраў, шле гарачае прывітаньне кіраўніку працоўных мас Беларусі—ЦК КП(б)Б, а праз яго—усім працоўным Беларусі. Мы захоплены тым брацкім шчырым прыёмам, які ўчынілі арганізацыі працоўных часткам, што манэўравалі на палёх Беларусі.

На граніцы краін фашысцкага капіталу, недалёка ад вёсак, якія знаходзяцца ў нацыянальным прыгнечаньні, мы прадэманстравалі брацкую інтэрнацыянальную сувязь Чырвонай арміі з працоўнымі розных нацыянальнасьцяў ўчора яшчэ знаходзіўшыся пад прыгнётам царызму, а сёньня—пад сьцягамі камуністычнай партыі будуючых інтэрнацыянальнае сацыялістычнае жыцьцё.

Мінулыя манэўры навочна падцьвердзілі, што Чырвоная армія зьяўляецца моцна зьбітай сілай, якая вырасла ў баявых і тэхнічных адносінах.

Няхай сусьветныя імпэрыялісты, якія правакуюць вайсковы наступ супроць Савецкага Саюзу, памятаюць, што ім прыдзецца сустрэцца са сталёвымі калёнамі мільёнаў, ахопленых магутным жаданьнем да абароны сваіх сацыялістычных заваёў. Ад імя частак Чырвонай арміі мы запэўніваем камуністычную партыю і ўрад, што перадышку мы выкарыстаем для сваёй вучобы і ўдасканаленьня.

Калі гісторыя патрабуе ад нас новых іспытаў, то мы падрыхтаваны ня толькі для адпору, але разам з працоўнымі савецкай краіны і прыгнечанымі усяго сьвету мы забясьпечым у апошняй бойцы з капіталізмам урачыстасьць сусьветнага сацыялізму.

Няхай жыве наша слаўная непераможная Чырвоная армія!

Няхай жывуць працоўныя Беларусі!

Няхай жыве правадыр і арганізатар камунізму — партыя бальшавікоў!

НАПЯРЭДАДНІ ФАШЫСЦКАГА ПЕРАВАРОТУ У АЎСТРЫІ.

Фашысты рыхтуюцца да бою.

ВЕНА, 23-IX. Водлуг паведамленьня газэт, паліцыя дзейна рыхтуецца да 29 верасьня. На гэты дзень назначаны 4 вялікія сэсіі хэймвэраў у Ніжней Аўстрыі. Сацыял-дэмакраты назначалі таксама на 28 і 29 верасьня каля 700000 сходаў па ўсёй Ніжняй Аўстрыі.

Паліцыя баіцца магчымасьці сутычак. „Арбайтэр Цэйтунг“ публікуе адозву сацыял-дэмакратаў, у якой рабочыя заклікаюцца „пакінуць бяз увагі сэсію хэймвэраў і, захоўваючы строгую дысцыпліну, прытрымлівацца лёзунгаў партыі супроць фашызму, супроць грамадзянскай вайны, за дэмакратыю, за рэспубліку, за мірнае эканамічнае будаўніцтва“.

„Вялікая задача“ хэймвэру.

ВЕНА, 23-IX. У цэнтры Вены адбыўся вулічны сход хэймвэраў, у якім удзельнічала 5000 чалавек. Кіраўнік венскіх хэймвэраў Піхль заявіў, што „хэймвэры ня будуць складаць аружжа, пакуль ня будзе зьменена канстытуцыя“. Галоўны кіраўнік хэймвэраў Швайдле заявіў: „зьнішчыўшы бальшавіцкі прытулак у Сярэдней Эўропе, мы выканаем свой доўг ня толькі ў адносінах да бацькаўшчыны, але выканаем задачу, якая стаіць перад усёй Эўропай. За межамі будуць рады адналенью гэткай Аўстрыі, якая будзе надаваць сабе павагу“.

Рабочыя пад сьцягам кампартыі.

ВЕНА, 24-IX. У рабочых раёнах адбыліся сходы, якія праходзілі пад лёзунгамі кампартыі супроць фашысцкай дыктатуры і супроць сацыял-фашызму. Спробе паліцыі арыштаваць прамоўцаў перашкодзіў адпор рабочых, якія зьбілі аднаго паліцэйскага. Прыбыла дапамога. Зроблены арышты.

Перамовы Даўгалеўскага з Гендэрсонам.

ЛЁНДАН, 24-IX. Гендэрсон прыняў Даўгалеўскага ў міністэрстве замежных спраў. Гутарка працягвалася 2 гадзіны. Гендэрсон прадставіў пераччань пытаньняў, якія падлягаюць асьвятленьню. У канцы Гендэрсон і Даўгалеўскі падпісалі працэдуру наступных перамоваў. Умоўлена, што наступнае спатканьне адбудзецца 25 верасьня.

Праграма барацьбы.

БЭРЛІН, 23-9. У сувязі з тым, што мае адбыцца ўсенямецкі зьезд працоўных жанчын, апублікавана праграма барацьбы, якая будзе запрапанавана зьезду. У праграме зазначаецца, што дэлегаткі зьезду абавязуюцца заклікаць сваіх таварышоў да барацьбы супроць імпэрыялістычнай барацьбы і да абароны СССР. ... 20 дэлегатак-прадстаўніц прадпрыемстваў. Праграма заклікае весьці барацьбу за зарплату пад лёзунгамі: «Ня лічэцеся з дагаворамі паміж прафсаюзнымі бюракратамі і прадпрыемцамі». Праграма прапануе абраць камітэт па кіраўніцтву барацьбой і арганізаваць інстытут рэвалюцыйных упаўнаважаных на прадпрыемствах“.

Чырвоная армія заўсёды дасьць адпор.

Яшчэ адно папярэджаньне кітайскім генэралам.

Заява Народнага камісара замежных спраў.

МАСКВА, 25-IX. 25-га верасьня г.г. Народны камісар замежных спраў даручыў нямецкаму пасольству заяву для перадачы яе нанкінскаму і мукдэнскаму ўрадам.

„Саюзны ўрад“,—гаворыцца ў заяве, —„ня раз зьвяртаў увагу нанкінскага і мукдэнскага ўрадаў на сыстэматычныя правакацыйныя напады на тэрыторыю СССР з боку ўзброеных белагвардзейскіх атрадаў і кітайскіх часьцей і на ўтвараемыя гэтымі атрадамі і часьцямі абстрэлы савецкіх пагранічных часьцей і мірнага насельніцтва.

Саюзны ўрад у сваіх заявах ад 19-га жніўня і 9-га верасьня г. г. зазначаў на небясьпеку становішча, ствараемага дзейнасьцю кітайскай улады і на неабходнасьць у якасьці адзіных сродкаў папярэджваньня новых сур'ёзных ускладненьняў безадкладнага расфармаваньня ўсіх белагвардзейскіх атрадаў і прыняцьця рэальных і безадкладных захадаў да спыненьня і папярэджваньня новых нападаў на савецкую тэрыторыю з боку кітайскіх войск і белагвардзейскіх банд.

Саюзны ўрад зазначаў, што ўтвараемыя з кітайскага боку правакацыйныя напады прымушаюць савецкае войска, якое стаіць для самаабароны, прыняць рашучыя адказныя дзейнічаньні, накіраваныя да аховы межаў Саюзу і мірнага насельніцтва пагранічных раёнаў.

Нанкінскі ўрад не абвяргаў і ня можа абвергнуць ніводнага з фактаў, пералічаных у заявах Саюзнага ўраду ад 19-га жніўня і 9-га верасьня г. г. Тым ня менш, ні нанкінскі, ні мукдэнскі ўрады ня прымалі і ня прымаюць ніякіх захадаў, якія-б былі накіраваны да спыненьня дзейнасьці белагвардзейскіх атрадаў, сфарміраваных кітайскай уладай і якія карыстаюцца ў сваіх узброеных выступленьнях супроць СССР падтрыманьнем кітайскіх войск.

Замест гэтага нанкінскі ўрад прыбягае ў друку да фальшывых інфармацый аб сапраўднай абстаноўцы на мяжы і бяз усякіх да гэтага падстаў спрабуе пратэставаць супроць, быццам, меўшых месца агрэсыўных дзейнічаньняў савецкіх войск. Што датычыцца сутычак, якія мелі месца на мяжы да 9-га верасьня г. г., у тым ліку і ў раёне Пагранічнай і Манчжурыі, дык усе гэты факты былі ўжо досыць высьветлены ў заявах Саюзнага ўраду ад 19-га жніўня і 9-га верасьня г. г. Саюзны ўрад прымушан зноў зьвярнуць самую сур'ёзную ўвагу нанкінскага і мукдэнскага ўрадаў на новыя выпадкі нападаў і абстрэлаў кітайскімі і белагвардзейскімі атрадамі савецкіх пагранічных часьцей і на перакідкі буйных дывэрсійных атрадаў белагвардзейцаў, якія ўсё больш павялічваюцца, на савецкую тэрыторыю і якія займаюцца рабункамі мірнага насельніцтва“.

Далей у заяве пералічваюцца шматлікія выпадкі нападаў кітайскіх войск і белагвардзейскіх атрадаў на савецкае пагранічнае войска, селішчы і мірнае насельніцтва.

«За апошнія часы»,—гаворыцца ў заяве,—„кітайскае камандаваньне перакідае на тэрыторыю СССР хунгускія банды, якія маюць у сваім складзе кітайскіх салдат і афіцэраў, якія займаюцца рабункамі мірнага насельніцтва. Гэткія банды рознай колькасьці былі выяўлены з 10-га па 24-е верасьня ў раёне гораду Благавешчанску, хутару Інакеньцьеўская і каля вусьця ракі Сунгары.

Як відаць з вышэйпаказаных фактаў, нанкінскі ўрад, роўна як і ўрад мукдэнскі, ня хоча і ня ліча патрэбным прыняць належныя меры для спыненьня злачыннай дзейнасьці сваёй мясцовай улады, а таксама кітайскіх войск і белагвардзейскіх атрадаў, якія дзейнічаюць па даручэньню гэтых улад.

У сувязі з гэтым, Саюзнаму ўраду застаецца толькі падкрэсьліць, што ўся адказнасьць за створанае становішча і за магчымыя далейшыя вынікі, а таксама і за страты, зробленыя ў прымежнай савецкай паласе, кладуцца цалкам і поўнасьцю на нанкінскі і мукдэнскі ўрады, і што Саюзнае ваеннае камандваньне прымушана будзе і надалей прымаць усе неабходныя меры для барацьбы з вышэйпаказанымі зьявішчамі і для папярэджваньня іх у далейшым“.

У ФАШЫСЦКАЙ ПОЛЬШЧЫ.

Працэс Беларускай Грамады.

ВІЛЬНЯ, 24-IX. У Віленскім акруговым судзе пачалося слуханьне адной з шматлікіх спраў супроць лідэра Беларускай Грамады, былога дэпутата сойму Тарашкевіча, які знаходзіцца ў зьняволеньні па прыгавору, вынесенаму яму на вялікім працэсе Беларускай Грамады. Тарашкевіч быў дастаўлен на працэс з турмы Вронкі.

Аднак, слуханьне справы пасьля першага пасяджэньня было адкладзена з прычыны няяўкі шэрагу сьведак. Адначасова віленскі апэляцыйны суд зацьвердзіў прыгавор па справе былога дэпутата незалежнай сялянскай партыі Шапеля, прысуджанага на 6 гадоў зьняволеньня ў турме.

ЗЬДЗЕКІ НАД ПАЛІТЗЬНЯВОЛЕНЫМІ.

ВАРШАВА, 24-IX. З прычыны поўнай ізаляцыі палітычных зьняволеных, якія знаходзяцца ў турме Вронкі, да гэтага часу невядома, што робіцца ў гэтай турме. Два тыдні таму назад звыш ста палітычных зьняволеных абвясьцілі галадоўку. Камдэпутатам Росяку і Берузальскаму пракурор адмовіў у допушчэньні да палітзьняволеных. Камфракцыя сойму разаслала газэтам паведамленьне аб надзвычайна цяжкім становішчы палітычных зьняволеных, якія знаходзяцца ў гэтай турме.

ПОЛЬСКІ ЎРАД АДМОВІЎ ВЫДАЦЬ ВІЗУ.

ВАРШАВА, 24-IX. У Львове адбываецца зьезд украінскай культуры, арганізаваны з поваду 50 угодкаў юбілею ўкраінскага культурна-асьветнага таварыства „Просвіта“. На зьезд прыехалі дэлегаты з Чэха-Славакіі, Нямеччыны, Аўстрыі і інш. краіны. Запрошаныя на зьезд прадстаўнікі савецкіх культурна-асьветных арганізацый не маглі скарыстаць запрашэньня, бо польскі ўрад адмовіў ім у візе на прыезд у Польшчу.

Кантон на ваенным становішчы.

ШАНХАЙ, 25-IX. Кантон абвешчан на ваенным становішчы. Узмацняецца мяжа паміж правінцыямі Гуандунь і Гуансі.

* * *

ПЭЙПІН, 25-IX. Нанкінскі ўрад склікаў надзвычайную нараду па пытаньні аб унутраным становішчы ў Кітаі.

* * *

ЛЁНДАН, 25-IX. Чан-Фа-гу прасоўваецца на поўдзень, ухіляючыся сутычак з урадавымі войскамі. У Кантоне ўтварылася вельмі напружанае становішча.

* * *

ТОКІЁ, 23-IX. У гандлёвым цэнтры Шанхаю некалькі сот рабочых і студэнтаў зрабілі спробу паладзіць антыўрадавую дэманстрацыю, але былі рассеяны паліцыяй, якая ўчыніла арышты.

* * *

ШАНХАЙ, 24-IX. Два дэлегаты Янь-Сі-шана прыбылі ў Мукдэн для перамоваў з Чжан-Сюэ-лян з поваду канфлікту з СССР.

* * *

ШАНХАЙ, 24-IX. Начальнік штабу нанкінскай арміі Хэй-чы падаў у адстаўку з прычыны таго, што яму нібыта трэба выехаць на пахаваньне бацькі. Адстаўка гэта, відаць, не будзе прынята і ўрад запрапануе яму часовы водпуск.

МАГАМЭТАНСКАЕ ПАЎСТАНЬНЕ.

ШАНХАЙ, 25-IX. У мясцовых амэрыканскіх колах атрыманы весткі аб новым магамэтанскім паўстаньні ў правінцыі Ганьсу. Падрабязнасьці гэтага паўстаньня невядомы. Вядома, аднак, што пасьля нядаўняга паўстаньня магамэтан у паўдзенна-заходняй часьці Ганьсу, якое здарылася на глебе голаду і ўціскаў з боку кітайскай улады, апошнія сабралі сход магаметан у горадзе Даачоў, быццам з мэтаю мірных перамоваў і разьмеркаваньня харчоў сярод магамэт. насельніцтва.

Кітайская ўлада, аддзяліўшы жанчын і дзяцей, перабіла ЎСІХ МАГАМЭТАН МУЖЧЫН АД 15 ДА 55 ГОД. УСЯГО ГЭТКІМ ЧЫНАМ БЫЛО ЗАБІТА 3000 МАГАМЭТАН. ПАКІНУТЫЯ ЖАНЧЫНЫ І ДЗЕЦІ ЎМІРАЮЦЬ З ГОЛАДУ. У СУЧАСНЫ МОМАНТ МАГАМЭТАНЕ АКРУЖЫЛІ ГОРАД Дэчоў, у 100 мілях да паўночна-захаду ад Даачоў.

ВЫКАНАЦЬ ПЛЯН ХЛЕБАЗАГАТОВАК.

У Пухавіцкім і ў інш. раёнах Меншчыны хлебазагатоўкі разгортваюцца слаба. Раўняйцеся па прыкладнай працы Бягомльскага раёну.

„Як небудзь яно будзе“.

У Пухавічах спалі...

У Пухавіцкім раёне, Менскай акругі, да 20 верасьня амаль нічога ня зроблена для таго, каб разгарнуць працу па загатоўцы хлеба, бо плян хлебазагатовак да вёскі не давядзен.

Нават сам райвыканкам не асабліва сьпяшаўся з разьмеркаваньнем кантрольных лічбаў па сельсаветах: разьмеркаваньне было зроблена толькі 4 верасьня на раённай каапэрацыйнай нарадзе. Сельсаветы-ж свае кантрольныя лічбы атрымалі 8 верасьня і па прыкладу РВК не сьпяшаюцца з тым, каб хлебазагатоўчыя пляны абгаварыць па асобных вёсках.

У выніку загатоўка хлеба амаль яшчэ не вядзецца. Цікава адзначыць, што мясцовыя каапэрацыйныя арганізацыі спасылаюцца на тое, што яны былі заняты манэўрамі і таму не маглі разгарнуць хлебазагатоўкі. Між тым, на прыкладзе Бабруйскай акругі мы ведаем, што манэўры Чырвонай арміі там ня толькі не перашкаджалі хлебазагатоўчай працы, а наадварот надвялі энтузыязм сялянскіх мас і сяляне віталі атрады Чырвоных байцоў наладжваньнем буйных чырвоных абозаў хлеба.

Што сельсаветы не сьпяшаліся з разгортваньнем хлебазагатоўчай кампаніі, можна бачыць па Блоньскаму сельсавету, які абгаварэньне пляну хлебазагатовак адкладаў да пленуму сельсавету, вызначанага на 29 верасьня. Толькі прыезд прадстаўніка акргандлю даў штуршок і пасьля яго прыезду ў Блоньскім сельсавеце заварушыліся і пачалі разгортваць працу.

А там, дзе людзі працуюць...

Зусім іншы малюнак у галіне хлебазагатоўчай працы ў Бягомльскім, Халопеніцкім і Кайданаўскім раёнах Меншчыны. Пляны хлебазагатовак на гэтых раёнах ужо абгавораны ня толькі на бядняцкіх сходах, але і на агульных сходах сялянства. Нават больш таго, у Бягомльскім раёне здача хлеба чырвонымі абозамі прыняла шырокі размах і апошнімі здадзена ўжо 48 проц. гадавога пляну. І гэта ня гледзячы на тое, што з боку заможнай часткі вёскі вялася свая кампанія па зрыву хлебазагатовак.

Але кулацкая кампанія посьпеху ня мела—штодзённыя чырвоныя абозы з хлебам былі лепшым адзнакам беднаты і серадняцтва на ўсе проіскі заможнай часткі вёскі. Бягомльскі раён зьяўляецца першым раёнам на Меншчыне, які выканаў свой гадавы хлебазагатоўчы плян на 48 проц.

У Халопеніцкім раёне на сялянскіх сходах абмеркаваны хлебазагатоўчыя пляны і яны разьмеркаваны паміж асобнымі гаспадаркамі, для кулакоў ужо вызначана адпаведная колькасьць лішкаў хлеба для здачы ў каапэрацыю, але яны пакуль-што здачу хлеба затрымліваюць.

Практыка „уравниловки“.

У Сьмілавіцкім раёне праца па правядзеньню сялянскіх сходаў разгорнута шырока, але ёсьць шэраг выпадкаў, калі, пад уплывам заможнай часткі вёскі, сходы выносяць пастановы аб здачы хлеба ня выключна заможнікамі і кулакамі, а кантрольныя лічбы хлебазагатоўчага пляну разьмяркоўваюцца паміж усімі сялянскімі гаспадаркамі, незалежна ад таго ці бядняцкая яна, ці кулацкая.

З такімі зьявамі трэба павесьці рашучую барацьбу. Усе сілы трэба кінуць на тое, каб шырока разгарнуць хлебазагатоўчую кампанію.

Масавая калектыўная здача хлеба.

У нядзелю, 22 верасьня, у Менск прыбыло шмат сялянскіх фурманак з хлебам. Пераважная колькасьць сялян са збожжам прыбыла з Ратамскага і Прыгароднага сельсаветаў. Сяляне Прыгароднага с.-с. здавалі хлеб на пляцу Парыскае Камуны, Ратамскага—у склад менскага аддзяленьня Белкаапсаюзу на Дабрамысьленскім завулку.

Калектыўная здача хлеба Ратамцамі.

Ратамскія сяляне прывезьлі на склад БКС за 22 верасьня 750 пуд. хлеба на 53 фурманках.

На пляцу складаў быў арганізаван невялікі мітынг, на якім, аб вялізным значэньні Чырвоных абозаў, гаварыў прадстаўнік БКС. Аднак, добра ўяўляюць сабе гэтае значэньне і сяляне, бо адзін з іх, які выступіў з невялічкаю прамоваю на мітынгу сказаў так:

— Таварышы сяляне, усе мы павінны ўступаць у калектывы. Калі цяпер, працуючы на вузенькіх палосках, у індывідуальных гаспадарках мы маем магчымасьць дапамагаць нашай дзяржаве вялікімі Чырвонымі абозамі, дык тады, калі мы ўступім у калектывы і будзем згуртаваны ў моцных гаспадарках—калгасах, наша дапамога дзяржаве працоўных будзе ў некалькі разоў большая.

— Наша дапамога хлебам,—кажа далей селянін,—мае асабліва вялікае значэньне цяпер, калі кітайскія белабандыты зарацца на адзіную ў сьвеце бацькаўшчыну працоўнага люду.

С. А.

Здалі 1000 п. хлеба.

БЫХАЎ, 24-9. Гэтымі днямі з Студзянецкага с.-с. прыбыў у гор. Быхаў чырвоны абоз з хлебам у ліку 15 падвод. Сяляне прывезьлі ў каапэрацыю 937 пудоў збожжа і прывялі 2 каровы.

У цэнтры гораду ў зьвязку са здачаю хлеба адбыўся мітынг, на якім прысутнічала каля 2000 чалавек.

Менская акруга адстае.

(Да правядзеньня конкурсу на лепшы раён па загатоўцы другарадных відаў сыравіны).

Два месяцы таму назад Нар. Кам. Гандлю БССР запрапанаваў усім загатоўцам узмацніць загатоўку другарадных відаў сыравіны; адзначыўшы ўсю важнасьць і сур'ёзнасьць гэтага заданьня, НКГ праводзіць конкурс на лепшы раён па загатоўцы дробных відаў сыравіны.

Як да гэтага аднесьліся загатоўцы ў Менскім раёне? Па рызьзю плян выканан на 67 проц., па дробнай скураной сыравіне—на 78,8 проц., рагох і капытох—на 21 проц., смале—на 37 проц.; шпігінару—на 41,9 проц., яйках—на 60 проц., кішках—на 51 проц.; па макулатуры і касьцях—яшчэ менш.

Гэтыя даныя пацьвярджаюць, што Менскі раён далёка ад конкурсу; ён, як відаць, зусім ня цікавіць загатоўцаў. Асабліва кепска стаіць справа ў Белкаапсаюзе, Акрсельсаюзе і Дзяржгандльбеле.

Нарада акруговай камісіі па правядзеньню конкурсу падкрэсьліла, што загатоўцы вельмі слаба інструктавалі нізавыя ячэйкі. Белкаапсаюз і Акрсельсаюз у некаторых раёнах зусім не разгарнулі загатоўкі касьцей, рагоў і капыт. Ідэя аб конкурсе загатоўцамі не распрацавана; Белкаапсаюз надышоў да гэтага пытаньня з чыста фармальнага боку; ня было жывой сувязі, ня было растлумачэньня,—абмяжоўваліся толькі абежнікамі.

Пытаньне аб узмацненьні другарадных відаў сыравіны да гэтага часу ў Менскай акрузе ня вырашана як належыць. Загатоўцы мала ўвагі аддаюць дырэктывам ураду аб другарадных відах тавару, а між тым, пры жаданьні, пры значнай зацікаўленасьці можна было ў Менскай акрузе шырока разгарнуць работу, асабліва ў мястэчках, вёсках, дзе па палёх і на панадворках валяюцца розныя адкіды, якія могуць даць дзяржаве дзесяткі тысяч рублёў.

Менская акруга значна адстала ад іншых раёнаў БССР; неабходна ўсім загатоўцам зрабіць тое, чаго яны не зрабілі, і побач з іншымі раёнамі прыняць актыўны ўдзел у правядзеньні конкурсу на лепшы раён па загатоўцы другарадных відаў сыравіны.

Л. Манін.

Мацней ударым па тых, хто скрыўляе клясавую лінію.

У ДРЫСЕНСКІМ РАЁНЕ, ПОЛАЦКАЙ АКРУГІ, У ПРАЦЯГУ НЕКАЛЬКІХ ГОД ПРАВОДЗІЛАСЯ КУЛАЦКАЯ ЛІНІЯ.—У АРШАНСКІМ АКРСТАТБЮРО ЧЫСТКА АПАРАТУ ПРАВЕДЗЕНА ТАК, ШТО НА ПАСАДАХ ЗАСТАЛІСЯ ЎСЕ ВАРОЖЫЯ ЭЛЕМЭНТЫ.

Трывожныя сыгналы з Дрысеншчыны.

(Ліст з Полаччыны).

Дрысенскія раённыя працаўнікі бязумоўна супроць правага ўхілу, за рашучую, нясупынную барацьбу з правай небясьпекай, якая па сутнасьці перашкаджае нашаму шырокаму разгортваньню сацыялістычнага будаўніцтва.

Адбываліся раённыя і сельскія сходы, на сходах прымаліся „аршынныя“ рэзалюцыі, заслухоўваліся вялікія прамовы, даклады, прапановы, у якіх падтрымоўвалася ленінская лінія партыі, а на самай справе правы ўхіл праводзіўся на практыцы.

Кулакі Мароз і Русецкі. Ці памятаеце вы што пра Мароза? Напомнім. Мароз жыў у былым маёнтку Фатынь, на Лепельшчыне, Полацкай акругі. Гаспадарка яго вядома ўсім працоўным Лепельшчыны, нават Беларусі, бо яна зьяўлялася „культурнай гаспадаркай“, як гэта думалі Прышчэпавы і інш. асобы з Наркамзему Беларусі.

Гэтай гаспадаркай, як „культурнай“, цікавіліся ўсе. Зацікавілася нават і РСІ, якая ліквідавала „культурную гаспадарку“ Мароза. Высьветлілася, што Мароз зьяўляўся самым сапраўдным кулаком, эксплёатаваў батракоў, завёў сабе цёплае гняздо з сваякамі пры добрай падтрымцы з боку Наркамзему.

На месцы кулацкай гаспадаркі Мароза, сіламі мясцовых арганізацый створан добры калектыў, куды ўвайшлі партыйцы, камсамольцы, батракі і сяляне беднякі. Зараз калгас мяркуе давесьці плошчу зямлі да 1000 гэктараў. Але дрэнна тое, што замест кулака Мароза зьявіліся новыя „культурныя гаспадары“.

Працягваем рэч пра Русецкага з Дрысенскага раёну. Русецкі да жніўня месяца г. г. меў 126 гэкт. зямлі. Пра гаспадарку Русецкага ведае ўвесь Дрысенскі раён, нават і другія раёны.

Кулак Русецкі славу гаспадаркі падмацоўваў штогоднымі дыплёмамі сельгас. выставак, устаноў, якія нават давалі яму прэміі ў выглядзе сельска-гаспадарчых машын і інш.

Пасьля высьветлілася, што „культурная“ гаспадарка Русецкага зьяўляецца кулацкай гаспадаркай. Толькі некалькі тыдняў таму назад кулак Русецкі пазбаўляецца ў правох. У гэтым годзе ён плаціць 1.600 руб. сельскагаспадарчага падатку. Цікава ведаць, дзе да гэтага часу былі раённыя арганізацыі: райком партыі, райвыканкам, райком камсамолу, зямельныя органы? Няўжо яны ня ведалі, што на вачох узмацняецца кулацкая гаспадарка, якая адтрымоўвала крэдыты і падрывала аўтарытэт улады ў вачох беднаты?

Далей. Справа ня толькі ў адным Русецкім. Не, іх налічваецца яшчэ больш. У ліпені месяцы г. г. высьветлілася, што ў раёне маецца некалькі такіх „культурных“ тузоў (Сяліцкі, Сушынскі, Янкевіч), якія плацяць сельгаспадатку па 500 руб. з лішнім і карыстаюцца правам выбарчага голасу.

У мінулым годзе ў раёне праводзілася самаабкладаньне і індывідуальнае абкладаньне. Раённыя, а таксама і сельсавецкія працаўнікі крычалі, што ў „нас няма кулакоў“, што „нам некага індывідуальна абкладаць“, бо „ў нас адна бедната“. Вось чаму ў мінулым годзе было ледзь знойдзена 11 гаспадарак для індывідывідуальнага абкладаньня. Між тым як у гэтым годзе абкладзены 85 кулацкіх гаспадарак індывідуальна.

Калектывізацыя па раёну праходзіць вельмі слаба. Аб гэтым нам сьведчыць такі факт. У час вясеньняй пасеўкампаніі г. г. па раёну было створана 4 калгасы, якія не дачакаўшыся афармленьня разваліліся. Партыйныя і савецкія арганізацыі кампанейскім тэмпам праводзяць калектывізацыю: пагавораць, пакрычаць, створаць калгасы, а потым пра гэту справу забудуць і калгасы развальваюцца.

Цікава—як жа камсамольская арганізацыя адносіцца да калектывізацыі вёскі? Адкажам фактамі. Дрысенская местачковая ячэйка, якая налічвае больш 60 камсамольцаў у працягу трох дзён абгаварвала пытаньне аб калектывізацыі. І пасьля абгаварэньня вынесла прыгожую рэзалюцыю, у якой „адобрыла лінію партыі ў справе калектывізацыі вёскі“. Але чамусьці ніводнага камсамольца пайсьці ў калгас не знайшлося.

Ёсьць яшчэ ня менш цікавыя факты. Некалькі месяцаў таму назад камсамольцы Варона і Нарубін уцяклі з камуны „Маяк“, але па некаторых прычынах зьвярнуліся назад. Замест таго, каб па такіх паводзінах з усёй сілай ударыць, райком ЛКСМБ прызначае Варону сэкратаром камсамольскай яч. у камуне і імкнецца накіраваць Рубіна ў каапэрацыйны тэхнікум, як „загартованага камунара“.

Райком КСМБ накіроўвае аднаго камсамольца (ён-жа член партыі) у сельскагаспадарчую камуну. Гэты таварыш згадзіўся пайсьці ў камуну, але пабыўшы там некалькі месяцаў прыбег назад. Так і было. Прыбег і заявіў, што ў „камуне жыць ня буду, лепш пакіну партыйны і комсамольскі білет“. Раённыя арганізацыі бязумоўна пайшлі на сустрэчу памянёнаму таварышу, прызначыўшы яго райпалітасьветпрацаўніком. Адзін раз гэты райпалітпрацаўнік паехаў у гэту камуну агітаваць за калектыўнае жыцьцё. У адказ на яго агітацыю адзін комсамолецкамунар выступіў і сказаў: „с... ты с... сам уцёк з камуны, а на словах праводзіш калектывізацыю“. Няўдаламу агітатару прышлося зараз-жа пакінуць камуну.

Трэба сказаць, што так часам атрымоўваецца і з некаторымі членамі партыі, якія толькі на словах за калгас, а на справе да нас гэта не датычыцца. Гэтыя-ж партыйцы заўсёды на райпартсходах вышэй усіх падымаюць рукі за рэзалюцыі, якія адабраюць лінію кампартыі ў галіне шырокага разгортваньня калектывізацыі і заклікаюць на гэту справу ўсю бядняцка-серадняцкую частку сялянства.

Мы ня будзем гаварыць пра скрыўленьне клясавай лініі ў крэдытаваньні беднаты ў Росіцкім крэдытным таварыстве, ня будзем гаварыць пра тое, што нескарыстаны фонды дапамогі вучням-батракам і беднаце, што яны часам скарыстоўваюцца ў іншым напрамку. Гэта таксама факт.

Нельга сказаць, што бядняцка-серадняцкая частка сялянства Дрысенскага раёну выступае супроць калгасаў. Не, яна выступае за калгасы, імкнецца да калектыўнага, лепшага жыцьця. Аб гэтым нам сьведчыць той факт, што вясною было створана 4 калгасы, якія па віне мясцовых працаўнікоў разваліліся. Праўда, беднякі ня любяць райаграхома Прыадзіта і гэта правільна, бо ён агітуе за калгас, а для сябе „под'искивает хорошенький хуторок, около речки, леса, с садиком“.

Пералічаныя вышэй факты гавораць аб тым, што партыйным, савецкім, камсамольскім арганізацыям Дрысенскага раёну, пры дапамозе акруговых органаў, трэба зрабіць рашучы пералом у справе калектывізацыі вёскі, у справе наступленьня на кулака і заможніка. Трэба моцна, па бальшавіцку ўдарыць па тых, хто праводзіць правы ўхіл на практыцы.

С.

Каапэрацыя Гофманаў.

(Лельчыцкі раён).

У Мілашэвіцкім спажывецкім таварыстве, Лельчыцкага раёну, да гэтага часу працуе ў якасьці агента па загатоўках кантрабандыст Гофман.

Па прапанове Лельчыцкага РВК Гофман раней быў зьнят з працы ў таварыстве.

Праўленьне т-ва відаць, вельмі пашкадавала „сумленнага“ працаўніка і прыняло яго зноў на працу.

Зараз Гофман пачуў пад сабою глебу, пачуў падтрыманьне з боку праўленьня і яшчэ больш узмацніў сваю „важную“ справу.

Пад шыльдай таварыства вядзецца закупка жывёлы і мяса, прычым Гофманам прадаецца на 50 проц. даражэй, чымся расцэнкі т-ва.

Але гэтага мала, каб добра забясьпечыць „незаменімага“ працаўніка, таварыства прымае на працу прыказчыкам яго брата, таксама кантрабандыста. Як вядома, яблыка падае недалёка ад дрэва. Брат у краме таксама працуе „пасвайму“ і сяляне адчуваюць, што таварыства мае патрэбу называцца „Каапэрацыя братаў Гофманаў“.

Ці не пара, ад каго гэта залежыць, разагнаць „акцыянэраў“ і „пагутарыць“ з праўленьнем таварыства.

Знаючы.

Неабходна яшчэ раз чысьціць.

Яшчэ задоўга перад чысткай Аршанскага Акрстатбюро сярод служачых савецкіх устаноў і арганізацый гораду Воршы хадзілі чуткі і была ўпэўненасьць, што з Акрстатбюро каго-небудзь да вычысьцьць.

Упэўненасьць гэта ў масы была таму, што ў Аршанскім Акрстатбюро ёсьць такія працаўнікі, якім у савецкім апараце ня месца. Ворша—горад не вялікі і там адзін другога ўсе добра ведаюць. Усе людзі, за якімі водзяцца грашкі, становяцца вядомымі. А ў нашым Акрстатбюро чужыя людзі з антысавецкім душком ёсьць.

Пачнем з самога загадчыка Акрстатбюро, паважанага т. Захваткіна аб якім ужо ня раз пісалася ў газэтах. За ім водзяцца такія грашкі, як бюракратызм, пратэкцыянізм і выдаткаваньне дзяржаўных сродкаў на свае асабістыя камандыроўкі. Захваткін вельмі любіць езьдзіць у тыя раёны, дзе райстатыстыкі-жанчыны. На гэтыя падарожжа Захваткіна ня мала грошыкаў уцякло з савецкай кішэні.

Далей ідзе Цэраховіч. Гэты дзе толькі не перабываў за час грамадзянскай вайны. Ён быў у Польшчы, пасьля перакінуўся на Украіну, калі там гаспадарылі Пятлюры і Скарападзкія. Пасьля гэтага Цэраховіч апынуўся ў Сібіры ў Калчака. Адным чынам ён усюды быў, усюды служыў, за выключэньнем Чырвонай Арміі. Яго ўсё неяк цягнула ў бок працівалеглы ад Чырвонай Арміі. Яго палохаў чырвоны цьвет і вельмі падабаўся белы. Праўда, сваю службу ў белай арміі ён захоўвае, але чуткі ідуць. Імі зямля поўніцца ды і сам ён ня можа даказаць, чаго ён усюды быў і дзе служыў. Калі пачалася чыстка статбюро, дык Цэраховіч пагражаў звальненьнем бухгальтару Лайко за тое, што ён выступаў у час чысткі.

Супрацоўніца Казакевіч антысэміт у мінулым і сучасным. Раней яе антысэмітызм выяўляўся вельмі яскрава цяпер ён праяўляецца ў ціхай форме.

Аржэшка—самы сапраўдны антысавецкі элемэнт. Ён заўсёды і ўсім савецкім незадаволен і нават грашыма, якія ён атрымоўвае за працу.

Гаўрушчанка былы гарадавы. Ён нідзе ня служыў бы, каб не Статбюро, бо там ён сябе хутка выявіў бы сваімі паліцэйскімі асаблівасьцямі характару.

Вось букет чужых людзей. Было яшчэ больш. Некаторыя не дачакаліся чысткі і ўцяклі. Усе гэтыя варожыя элемэнты спадзяваліся, што ім прыдзецца быць вычышчанымі, але... нечакана для іх чыстка прайшла вельмі добра: нікога ня вычысьцілі і нікога не зьнялі з працы. Як добра, лепей быць ня можа. Яны цяпер сьмяюцца і радуюцца таму, што абдурылі камісію па чыстцы.

Но прафсаюзная маса вынікамі гэтай чысткі незадаволена. Гэта выявілася пры праверцы партыйнай ячэйкі Акрвыканкому і судова-сьледчых устаноў г. Воршы. Там было многа заяў, што чыстка Статбюро праведзена ня правільна, бяз клясавага падыходу, без рабочага пачуцьця. Старшынстваваў у камісіі па чыстцы статбюро-намесьнік старшыні Акрвыканкому. Камісія не разварушыла масу, не дабілася ад яе патрэбных матар'ялаў. Наадварот, вельмі была заметна ва чыстцы „круговая порука“.

І вось цяпер маса патрабуе зноў чысткі Аршанскага Статбюро. І гэта патрэбна зрабіць, але ў камісію патрэбна даць людзей з рабочым, чыста клясавым пачуцьцём, каб яны чыстку правялі як належыць.

Толькі тады яна будзе сапраўднай чысткай савецкага апарату, а не адбыцьцем павіннасьці, як гэта было пры першай чыстцы Аршанскага Статбюро.

А. Калюжны.

Савецкія ячэйкі ачышчаюцца.

У Калінкавічах чыстка двух савецкіх ячэек КП(б)Б цягнулася 6 дзён—ад 6 гадзіны вечара да 2 гадзіны ночы. У чыстцы ячэек удзельнічала каля 500 чалавек. Маса ўважліва абгаварвала кожнага партыйца, крытыкавала „не зважаючы на асобы“.

Шмат часу заняла праверка партыйца Наўныка, загадчыка Калінкавіцкай бойні, у якога ёсьць кулацкая гаспадарка ў в. Гулевічы і які будуе ў Калінкавічах яшчэ адзін вялікі дом.

Будучы старшынёю Гулевіцкага сельсавету, Наўнык растраціў грамадзкія грошы, бюракратычна адносіўся да сялян, судзіўся, заўважан у антысэмітызьме, дапамагаў бандытам у часе налёту, зьдзекуецца над яўрэямі. Наўнык з партыі выключан і зьнят з працы.

Нічыпарэнка—дарожны тэхнік—у 1917 годзе ўступіў у партыю, пасьля вышаў, у 1920 г. зноў уступіў.

У яго аказаліся чамусьці два партыйныя білеты.

Кучур—міліцыянэр—утойваў сваё сацыяльнае становішча. У анкеце паказана „бядняк“, на сходзе сказаў «батрак», а на справе—былы абшарнік і цяпер кулак. Кандыдат партыі з 1923 году.

Душчыц 1896 нараджэньня; калі бралі яго год у Чырвоную армію, ён даў хабар былому Азарыцкаму ваенкому (апошні ваенна-рэвалюцыйным трыбуналам расстраляны за разьвядзеньне дызэртырства), а ваенком выдаў Душчыцу пасьведчаньне, што ён 1902 году нараджэньня.

У 1924 годзе, калі прызывалі 1902 год, Душчыц прадставіў справку, што ён нарадзіўся ў 1896 г., і, такім чынам, у арміі ня служыў. Калі камсамольская ячэйка м. Азарыч (Душчыц сам з Азарыч) вяла барацьбу супроць эксплёатацыі вучняў саматужнікамі, Душчыц вёў барацьбу з комсамольскай ячэйкай. З партыі выключан.

Пасьля чысткі дзьве Калінкавіцкія ячэйкі КП(б)Б будуць лепш і больш пасьпяхова праводзіць палітыку індустрыялізацыі краіны і калектывізацыі сельскай гаспадаркі. Ячэйкі больш пасьпяхова павядуць масы за сабой да сацыялізму.

Н. Л.

БУДУЧАЯ ГРАМАДЗЯНСКАЯ ВАЙНА Ў АЎСТРЫІ.

ПАЛІТБЮРО КПА—АБ ПАЛІТЫЧНЫМ СТАНОВІШЧЫ.

Палітбюро КПА на пасяджэньні 12 верасьня прыняла рэзалюцыю аб палітычным становішчы ў Аўстрыі. У рэзалюцыі зазначаецца, што падзеі ў Сэнт-Лёрэнцо (абстрэл фашысцкімі хэймвэрамі няўзброеных рабочых) зьявіліся пачаткам рашучага этапу клясавай барацьбы ў Аўстрыі; справа ідзе аб тым, ці будзе ў Аўстрыі накшталт таго, як гэта ўжо адбылася ў Югаславіі, Польшчы, Вэнгрыі, Італіі, агалошана фашысцкая дыктатура, ці рабочай клясе ўдасца разьбіць гэтыя імкненьні. Гэта гіганцкая барацьба, якая ўсё больш і больш адкрыта накіроўвае клясу супроць клясы, ужо носіць у сабе элементы грамадзянскай вайны. Толькі сілай можа быць знойдзен выхад з сучаснага становішча. Буржуазія прапаведуе гвалт, яна адкрыта ўзбройваецца дзеля фашыскага путчу. Разьвіць рэвалюцыйныя сілы рабочае клясы супроць фашысцкага наступленьня—гэткая задача КПА.

ПАГРОЗА ДЗЯРЖАЎНАГА ПЕРАВАРОТУ.

Буржуазея адкрыта ўзбройваецца дзеля агалашэньня фашысцкай дыктатуры. Сацыял-дэмакратыя, якая стараецца накіраваць наймацнейшае ўзбуджэньне рабочых у магчыма больш небясьпечныя каналы, заклікае рабочых да барацьбы супроць небясьпекі фашысцкага путчу. Перасьцярога сацыял-дэмакратыі адносна несапраўднага «путчу» хэймвэраў супроць ураду Штрэрывіца і дзяржаўнага апарату—грубы і злачынны абман, які мае на мэце адцягнуць увагу рабочых ад сапраўднай небясьпекі. Для становішча, якое ўтварылася ў Аўстрыі, характэрна іменна тое, што ня гледзячы на нязначныя разнагалосьсі, буржуазія аднадушна дамагаецца агалашэньня фашысцкай дыктатуры шляхам адначасовага выкарыстаньня ўрадавага фашызму і тэрору хэймвэрскага фашызму. Менавіта, пасьля Сэнт-Лёрэнцо пачаўся шалёны тэмп зьліцьця абедзьвюх форм фашызму ў адзіны фронт. І зараз урадавыя партыі зусім адкрыта заяўляюць, што хочуць выкарыстаць паслугі хэймвэраў, паліцыі, жандармэрыі і войск дзеля гвалтоўнага перавароту і фашысцкага путчу, калі ім ня ўдасца дасягнуць гэтай сваёй мэты іншым шляхам.

У Аўстрыі са ўсёй яскравасьцю пацьвердзілася правільнасьць рэзалюцыі VI кангрэсу і X-га пленуму Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу аб крызісе і фашызацыі буржуазнай дэмакратыі цалкам.

ФАШЫСЦКІ ПЕРАГЛЯД КАНСТЫТУЦЫІ.

Які-б ня быў канкрэтны шлях разьвіцьця ў бліжэйшыя тыдні і месяцы, буржуазія высунула пытаньне аб пераглядзе канстытуцыі ў фашысцкім духу і гатова дамагацца гэтага ўсімі сродкамі. Фактычнае становішча справы гэткае, што ўсе партыі, уключаючы і сацыял-дэмакратыю, гатовы пайсьці на шырокія ўступкі фашысцкай праграме і ўжо гавораць аб дапасаваньні да гіндэнбургскай канстытуцыі Нямеччыны. Між тым разьлічваць на мірнае вырашэньне гэтага пытаньня ня прыходзіцца, бо буржуазія ведае, што рабочая кляса не дапусьціць зьмены канстытуцыі ў фашысцкім духу. Тэрор хэймвэраў супроць рабочых, зьвязаны з фашысцкім тэрорам на прадпрыёмствах і абвастрэньнем праасьледваньня рабочага руху наогул, ня толькі будзе працягвацца, але і значна ўзмацніцца. У сувязі з падрыхтоўкай хэймвэраў да выступленьняў 21 і 29 г. м., буржуазныя партыі адкрыта гавораць аб будучым урадавым крызісе. Яны хочуць прымусіць урад Штрэрувіца да адстаўкі і паставіць на яго месца яшчэ больш рэакцыйны габінэт, які або сам ажыцьцёвіць фашысцкую дыктатуру, або зробіць усе патрэбныя прыгатаваньні ў гэтым напрамку. У цэнтры гэтай кампаніі стаіць ландбунд найбольшая фашысцкая парляманцкая партыя. Сапраўды, урад Штрэрувіца ўжо выканаў сваю задачу канцэнтрацыі сіл фашызму і зараз павінен распачацца апошні акт вялікай гістарычнай драмы. Ясна, што фашызм прыгатаваўся да рашучага ўдару.

РАЦЫЯНАЛІЗАЦЫЯ, ФАШЫЗАЦЫЯ ПРАДПРЫЁМСТВАЎ І ДАРАГОЎЛЯ.

Побач з падрыхтоўкай да фашысцкага путчу пачалося новае абвостранае наступленьне прапрыёмцаў на рабочых, пачалася другая хваля капіталістычнай рацыяналізацыі. Гэта новае наступленьне азначае наймацнейшае абвастрэньне клясавых супярэчнасьцяў. Капіталісты і зараз, вядома, працягваюць карыстацца паслугамі прафсаюзнай бюракратыі, якая ўсё больш яскрава адыгрывае сацыял-фашысцкую ролю пры зрыве эканамічнай барацьбы рабочае клясы. Але яны ўсё больш адкрыта ўжываюць на прадпрыёмствах яўныя формы фашызму: прасьледваньню сьвядомых рабочых і завкомаў, абход прафсаюзаў, наём на працу фашыстаў, націск на рабочых, каб яны ўступілі ў жоўтыя прафсаюзы, усялякае падахвочваньне гэтых прафсаюзаў, зьнішчэньне свабоды сходаў і саюзаў. Гэта наступленьне павінна знайсьці зараз свой выгляд у новым «законе супроць тэрору», які зробіць рабочых зусім бяспраўнымі. Разам з гэтым вельмі расьце дарагоўля. Пражытачны мінімум і рэальная зарплата значна ўпалі з прычыны росту дарагоўлі, адмены жыльлёвага закону, капіталістычнай рацыяналізацыі (інтэнсыфікацыі працы). Зусім натуральна, што як раз зараз, як абвастрыліся клясавыя супярэчнасьці, моцна абвастрыліся таксама ўзаемаадносіны паміж прадпрыёмцамі і рабочымі на прадпрыёмствах, што прывяло да хвалі новай эканамічнай барацьбы, якая ўжо з самага пачатку насіла антыфашысцкі характэр і нярэдка прымала чыста-палітычную афарбоўку.

ПАЛЯВЕНЬНЕ РАБОЧЫХ МАС.

Побач з ростам фашысцкага наступленьня, якое падыходзіць зараз да самага вышэйшага свайго пункту, значна павялічылася палявеньне рабочае клясы, якая ахоплена рэвалюцыйнай барацьбой (Сант-Лёрэнца, частыя сутычкі паміж рабочымі і фашыстамі, частыя масавыя палітычныя стачкі супроць фашызму, адсоўваньне фашыстаў з фабрык і заводаў, узбуджэньне рабочых, якое выяўляецца на сацыял-дэмакратычных сходах, іх аднадушнае патрабаваньне зброі, узмацненьне апазіцыйнай плыні ў шэрагах сацыял-дэмакратычнай моладзі).

Яскравым доказам напружанай клясавай барацьбы ў Аўстрыі служаць стыхійныя масавыя палітычныя забастоўкі і імкненьне рабочых узброіцца.

ЛЕВЫЯ СКАЗЫ І САЦЫЯЛ-ФАШЫСЦКАЯ РОЛЯ САЦЫЯЛ-ДЭМАКРАТЫІ.

Асабліва паказальна для сучаснага становішча тое, што сацыял-дэмакратычная партыя, у шалёным імкненьні прыдушыць масавы рух, які пачаўся пасьля падзей у Сэнт-Лёрэнцо, магла гэта зрабіць толькі заклікаючы рабочых быць напагатове „да будучай, яшчэ больш жорсткай, барацьбы“ супроць фашызму і нават намякаючы на „паўстаньне“ супроць фашысцкага путчу. Усё гэта гаворыць аб моцным палявеньні аўстрыйскае рабочае клясы.

Гэтая вялізарная рэвалюцыйная гатоўнасьць да барацьбы аўстрыйскай рабочай клясы адчыняе самыя шырокія магчымасьці і робіць вельмі няпэўнымі посьпехі фашысцкіх плянаў аб путчы. Праўда, дзеля разбурэньня гэтых плянаў патрэбна рэвалюцыйнае кіраўніцтва рабочай клясай у яго барацьбе і перамозе над уплывам сацыял-дэмакратычнага апарату. Аднак, перамове фашызму можна перашкодзіць толькі шляхам адначасовай рашучай барацьбы супроць сацыял-дэмакратыі, якая ў клясавай барацьбе пралетарыяту ўсё больш яўна становіцца на шлях сацыял-фашызму.

Нездавальненьне таксама пануе ў шэрагах дробнага сялянства, і было-б памылковым лічыць усё сялянства верным дапаможнікам фашызму, ня гледзячы на тое, што большасьць сялян ужо знаходзіцца ў фашысцкіх шэрагах. Дробны селянін вельмі пакутуе ад сельска-гаспадарчага крызісу і ад мартраўства буйных абшарнікаў і фінансавага капіталу. Энэргічнай і ўпартай агітацыяй зусім магчыма „прабіць брэш“ у фашысцкім фронце. Між тым сацыял-дэмакраты праводзяць аграрную палітыку, якая толькі на руку буйным аграрыям і кулакам і ставіць дробных сялян яшчэ ў большую залежнасьць ад іх.

Пасьля банкроцтва аўстрамарксызму сацыял-дэмакратыя адкрыта ўступіла на шлях сацыял-фашызму. Найбольш паказальна ў гэтых адносінах прымірэньне сацыял-дэмакратаў, якое адбылося на гэтых днёх з венскім паліцэйпрэзыдэнтам. Дасягнутая паміж імі згода, па якой венская абшчына перадала ў веданьне Шобэра вулічную паліцыю, носіць характар адкрытага падтрыманьня Шобэра з боку сацыял-дэмакратаў. Зараз сацыял-дэмакраты выказваюцца за ўрад Шобэра, бачачы ў гэтым разьвязаньне крызісу. Якраз пасьля адкрытых заяў Зэйпэля аб сувязі паміж паліцыяй і хэймвэрамі пазіцыя сацыял-дэмакратаў прымае яўна сацыял-фашысцкі характар. Аб гэткай ролі сацыял-дэмакратаў гаворыць і тое, што яны гатовы пайсьці насустрач патрабаваньням фашыстаў аб зьмене канстытуцыі.

Аднак, моцнае палявеньне і масавы рух рабочых не дазваляюць сацыял-дэмакратам бяз хітрых манэўраў і без радыкальных сказаў стаць адкрыта на шлях супрацоўніцтва з фашызмам. І якраз зараз, калі супрацоўніцтвам з фашысцкай буржуазеяй сацыял-дэмакраты падахвочваюць і дапамагаюць ажыцьцяўленьню яе імкненьняў да дыктатуры, яны льлюць струмені „левых“ сказаў, робячы выгляд, што вядуць барацьбу супроць фашызму. Аб гэтай нібыта барацьбе і дэмагогіі сацыял-дэмакратыі як нельга лепш сьведчыць апублікаваная нядаўна адозва да рабочых. Пад прыкрыцьцём лёзунгу «унутранага разброеньня» і роспуску ўсіх арганізацый абароны адозва ставіць мэтай адцягнуць увагу і абязброіць рабочых. Цэнтр гэтай адозвы—заклік да рабочых «не перашкаджаць працэсіям хэймвэраў, а ня ўжываць ніякіх крокаў супроць фашызму на прадпрыёмствах і наогул не захапляцца «асобнымі выступленьнямі», інакш кажучы, выяўляць поўную пасыўнасьць.

Затое рабочыя ў „чырвоным узброеньні“ павінны падпарадкавацца жалезнай сацыял-дэмакратычнай дысцыпліне...

ШТО РАБІЦЬ?

Зараз самая неадкладная задача—узмацненьне і пашырэньне пралетарскіх арганізацый абароны. А таму КПА заклікае ўсіх рабочых да ўступленьня ў Рабочую Абарону. Але гэтага недастаткова; трэба аб'яднаць таксама арганізацыі самаабароны рабочых на прадпрыёмствах. Таксама патрэбна абавязкова практычна вырашыць пытаньне аб узброеньні рабочых. Цэнтрамі барацьбы супроць фашызму служаць антыфашысцкія камітэты, якія павінны быць абраны на ўсіх прадпрыёмствах.

Аб'яднаныя ў гэткія органы адзінага фронту рабочыя здолеюць і павінны супроцьстаць фашызму, дзе-б яны ні зьяўляліся—на вуліцы, на заводзе, або ў іншым месцы. Абарона ёсьць напад. Прэч фашыстаў з заводаў і фабрык! Рабочыя, заваюйце вуліцу! Гэткая важная задача моманту.

Аб'яднаныя зьнізу ў адзіны фронт рабочыя павінны рыхтавацца да масавай палітычнай забастоўкі.

Рабочая кляса Аўстрыі мае толькі аднаго кіраўніка—камуністычную партыю. Палітбюро зьвяртаецца да ўсіх членаў партыі з наступнымі дырэктывамі: на партыі ляжаць задачы стаць на чале рэвалюцыйнага ўздыму рабочае клясы і даць ёй арганізацыйныя формы і кіраваньне. Праўда, кампартыя, у параўнаньні з сацыял-дэмакратычнай, малая, але яе сіла ў яскравай і сьвядомай рэвалюцыйнай лініі. Самай вялікай памылкай, якую магла-б зрабіць партыя ў даным становішчы, гэта адстаць ад шпаркага тэмпу разьвіцьця падзей і волі рабочае клясы да барацьбы.

Камуністычная партыя Аўстрыі проціставіла фашызму да гэтага часу ўсе свае сілы. Таму яна і сканцэнтравала да сябе ўвесь цяжар прасьледваньняў з боку буржуазеі. Рэвалюцыйныя лёзунгі кампартыі супроць фашызму прасякнулі ў рабочыя масы... Але кампартыя пакуль што не магла замацаваць арганізавана свой уплыў і аб'яднаць рабочыя масы ў масавыя органы адзінага фронту барацьбы. Галоўная прычына гэтага ў недастатковай канцэнтрацыі на прадпрыёмствах.

У шмат якіх выпадках КПА адставала ад тэмпу падзей. Гэта сьведчыць аб патрэбе тэрмінова ўліць сьвежыя сілы ў кадры партработнікаў, якія ўтварыліся ў ранейшыя, больш мірныя часы.

Трэба перамагчы ўсе апартуністычныя плыні, усе памылкі і недахопы і зрабіць КПА і рабочых здольнымі з посьпехам весьці барацьбу супроць фашызму. Раней за ўсё трэба сканцэнтраваць усе сілы на прадпрыёмствах...

У гэты рашучы момант чуецца заклік да ўсіх рабочых, да ўсіх членаў партыі—напружыць усе сілы, каб адбіць наступленьне фашыстаў, зьнішчыць спробы да наладжаньня путчу і перамагчы фашызм у рашучай рэвалюцыйнай барацьбе. Перамога забясьпечана за аўстрыйскай рабочай клясай, калі яна зразумее ўсю важнасьць пастаўленых перад ёю задач.

А. Грубэр

Мабілізуем увагу шырокай грамадзкасьці да будаўніцтва новай школы.

САМАКРЫТЫКА—ЛЕПШЫ СПОСАБ АЗДАРАЎЛЕНЬНЯ КУЛЬТУРНАГА ФРОНТУ. АСЬВЕТНІКІ, ВЫКРЫВАЙЦЕ І ЗЬНІШЧАЙЦЕ ВЫВІХІ Ў ПРАЦЫ НАШЫХ ШКОЛ.

УДЗЕЛ У САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ПЕРАБУДОВЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ—ГАЛОУНЕЙШАЯ ЗАДАЧА ШКОЛЫ.

Да ўвагі Магілеўскай АКК-РСІ

Пытаньне аб звальненьні настаўніка П. Караткевіча трэба перагледзець.

Рэдакцыя атрымала скаргу настаўніка Грабенеўскай школы (Лупалаўскі раён, Магілеўшчына) тав. Караткевіча П. А.

Яго самага Капаткевіча, пра[illegible] ў нашай газэце было адзначана, што ён вельмі здавальняюча вытрымаў іспыты на годнасьць савецкага настаўніка.

Вось што пісалася ў артыкуле «[illegible]овы калейдаскоп» («С. Б.», № 18, 25-1-1929 г).

„Грабенеўскі выбарчы вучастак складаюць пераважна хутары заможнікаў (на сходзе беднаты напярэдадні перавыбараў прысутнічала ўсяго 17 асоб з агульнага ліку 415 выбаршчыкаў").

Аднак, ня гледзячы на гэта,

„На сходзе поўнасьцю прайшлі кандыдаты, намечаныя беднатой. Фактычна-ж сход, на якім налічвалася да 200 асоб, ішоў за настаўнікам П. А. Караткевічам.

І адвод небясьпечнага элементу, і прапановы ў наказ наконт абмежаваньня ўласьнікаў у карыстаньні лесам мясцовага значэньня, і прапанова аб высяленьні за межы БССР небясьпечнага элементу, і нават ц э л ы „наказ" новым членам сельсавету былі высунуты, дзякуючы актыўнаму ўдзелу ў рабоце сходу настаўніка.

Калі-ж прыняць пад увагу яшчэ тую грамадзка-карысную працу, якую прарабіла школа ў часе перавыбарчай кампаніі (абвяшчэньне вучнямі выбаршчыкаў, вечар дэклямацыі, наладжаны для выбарчага сходу, дык прыходзіцца з вялікім задавальненьнем адзначыць, што ў дадзеным выпадку настаўнік „вельмі здавальняюча" вытрымаў іспыты на годнасьць савецкага настаўніка і грамадзкага працаўніка і шчыра пажадаць такога ўдзелу ў грамадзкай працы ўсім настаўнікам Лупалаўскага раёну".

Каб яшчэ лепш уявіць, што прадстаўляе т. Караткевіч, як настаўнік, дазволім сабе прывесьці яшчэ адзін дакумэнцік.

„Водзыў

Дадзен гэты загадчыку Грабенеўскай школы т. Караткевічу Паўлу Антонавічу ў тым што ён, як загадчык апорнай школы, зьяўляецца здавальняючым мэтадыстым і сумленным працаўніком у школе.

Тав. Караткевіч прымае ўдзел у грамадзкай працы сярод насельніцтва, што асабліва яскрава вызначалася ў часе перавыбараў у склад сельсавету кандыдатаў ад беднаты і абароны яе інтэрэсаў.

Пад кіраўніцтвам т. Караткевіча ўся школа вядзе грамадзкую працу. Службовых пакараньняў за тав. Караткевічам ня лічыцца.

Вышэйпамянёнае сьведчыцца:
Адказны сакратар Лупалаўскага РМ працасьветы Малешкіна
Іспэктар нарасьветы Лупалаўскага раёну Цыбульнін".

5-9-1929 г.
№ 31.

Добры настаўнік, прыносіш савецкай грамадзе карысьць, ну, дык і працуй, але т. Караткевіч у сваім лісьце скардзіцца, што Лупалаўскі райвыканкам 3-га верасьня г. г. пастанавіў **„зволіць з пасады настаўніка, як зьяўляючагася сапраўдным сябрам гаспадаркі бацькі, якая абкладзена ў індывідуальным парадку. Пытаньне аб звальненьні перадаць на абгаварэньне АВК".**

Мы ставім пытаньне: Ці мэтазгодна звальняць настаўніка-актывіста, добрага грамадзкага працаўніка і пэдагога толькі за тое, што ён зьяўляецца членам гаспадаркі, абкладзенай у індывідуальным парадку?

Апрача таго, самы факт індывідуальнага абкладаньня гаспадаркі бацькі Караткевіча таксама выклікае сумненьне. Гэта падмацоўваецца тым, што ў часе разьмеркаваньня падатку сельсавет быў пад некаторым уплывам кулацкага элемэнту. Зусім магчыма, што ў помсту настаўніку Караткевічу за яго грамадзкую працу яго і падвялі пад індывідуальнае абкладаньне.

Таму мы лічым, што справа настаўніка Караткевіча павінна быць у тэрміновым парадку перагледжана.

П. В-м.

ШКОЛА—УДЗЕЛЬНІК РЭКАНСТРУКЦЫІ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

Адзін з важнейшых задач вясковых школ сацвыху ў зьвязку з рэканструкцыяй сельскай гаспадаркі і падвышэньнем ураджайнасьці зьяўляецца распаўсюджваньне сельска-гаспадарчых ведаў і практычных навыкаў у гэтай галіне.

Каб цалкам прыстасаваць школу на службу сельскай гаспадарцы, наркамасьветы грунтоўным чынам перагледзеў праграмы і падручнікі чатырохгодак і сямігодак.

У праграмы і падручнікі ўнесены элементы рэканструкцыі і калектывізацыі сельскай гаспадаркі, а таксама аграномічныя веды, якія патрэбны для падняцьця ўраджайнасьці.

Ідэі рэарганізацыі сельскай гаспадаркі праходзяць чырвонай ніцьцю праз праграмы ўсіх 4-х гадоў навучаньня пачатковых школ і першага канцэнтру сямігодак.

На першым годзе навучаньня дзеці павінны прымаць удзел у арганізацыі школьнага гароду, у даглядзе за садам, у барацьбе са шкоднікамі саду і гароду.

Праз экскурсіі ў саўгасы і калгасы вучні першага году навучаньня павінны знаёміцца з жыцьцём і працай апошніх; настаўнік павінен выяўляць перад дзецьмі пераважнасьць калектыўнай працы ў калгасах і саўгасах над працай у індывідуальнай гаспадарцы.

На другім годзе навучаньня праца ў гэтым напрамку пашыраецца і паглыбляецца. Тут дзеці знаёмяцца з першапачатковымі ведамі з морфалёгіі гародных расьлін; дзецям павінны давацца тлумачэньні аб правільным зборы і хаваньні гародніны і садавіны, аб падрыхтоўцы саду на зіму. Дзеці павінны прымаць самы актыўны ўдзел у арганізацыі і правядзеньні сьвята калектывізацыі і ўраджаю. Вялікая ўвага ў гэтым годзе таксама павінна зварачвацца на вядзеньне гаспадаркі ў калгасах і саўгасах.

У праграме III году навучаньня зварачваецца ўвага дзяцей на залежнасьць ураджаю ад сыстэмы землякарыстаньня, спосабаў апрацоўкі зямлі, угнаеньня глебы і ачысткі насеньня. Праца дзяцей на гародзе ўжо мае на мэце перанесьці вопыт школы на сялянскія гароды і поле.

Чацьверты год навучаньня ставіць мэтай давесьці дзецям, што адзіным сродкам падняцьця прадукцыйнасьці сельскай гаспадаркі і яе культуры зьяўляецца пераход да сацыялістычных форм землякарыстаньня—арганізацыя буйных саўгасаў, калгасаў і камун. У галіне паляводзтва асаблівая ўвага дзяцей зварочваецца на пераважнасьць узбуйнёнай гаспадаркі, шматпольля, машыннай апрацоўкі зямлі і камбінаванага ўгнаеньня глебы. Шляхам экскурсій у аграпункты, дасьледчыя станцыі, пункты па ачыстцы і пратручваньню насеньня, саўгасы і калгасы вучні павінны практычна ўясьніць розныя аграномічныя мэтады сельска-гаспадарчых працэсаў, каб у сапраўднасьці пераканацца ў іх мэтазгоднасьці і карысьці. У галіне жывёлагадоўлі школа павінна зварачваць увагу дзяцей на палепшаньне мясцовай пароды жывёлы спосабам адбору; школа павінна азнаёміць дзяцей з рацыянальным даглядам жывёлы.

Вось у кароткіх рысах усё тое, што прадугледжваецца ў праграмах пачатковай школы ў галіне сельскай гаспадаркі. Бязумоўна, настаўніцтву самому трэба добра падкавацца, каб выканаць з гонарам ускладзеныя на школу задачы.

Праўда, наркамасьветы ў сваім 5-ці гадовым пляне прадугледжвае прапусьціць праз 6-тыднёвыя сельска-гаспадарчыя курсы каля 5000 чалавек, прыблізна па 960 настаўнікаў у год, але гэтага недастаткова. Самаадукацыя і самаперападрыхтоўка—вось шляхі, якімі павінна пайсьці настаўніцтва.

Для большай зацікаўленасьці настаўніцтва ў падняцьці культуры сельскай гаспадаркі, наркамасьветы ўваходзіць з хадайніцтвам у Саўнаркам аб утварэньні асобнага фонду для прэміраваньня тых настаўнікаў, якія, адначасова з добра пастаўленай навучальна-выхаваўчай справай у школе, дасягнуць паказальнай пастаноўкі сельска-гаспадарчага працоўнага выхаваньня дзяцей.

Акрвыканкомам і райвыканкомам неабходна забараніць здачу школьных вучасткаў у арэнду і абавязаць сельсаветы, сельскія камітэты сялянскай узаемадапамогі і іншыя арганізацыі аказваць дапамогу школе ў сэнсе наладжваньня працы на школьных зямельных вучастках.

Наркамасьветы ўваходзіць з хадайніцтвам ў СНК, каб апошні абавязаў Наркамзем і каапэрацыю адпускаць школам для дасьледчай працы насеньне, угнаеньне і сродкі для барацьбы са шкоднікамі і хваробамі культурных расьлін.

З бягучага навучальнага году летнія водпускі настаўнікам 2-х, 3-х і 4 камплетных вясковых школ мяркуецца рэгуляваць такім чынам, каб забясьпечыць сталае кіраўніцтва школьнымі зямельнымі вучасткамі.

Установка першага канцэнтру вясковай сямігодкі поўнасьцю адпавядае 4-х гадовай вясковай школе. Другі канцэнтр вясковых сямігодак павінен даваць сельска-гаспадарчыя веды і практычныя навыкі, якія неабходны раней усяго для працы ў калгасах. У аснову праграм другога канцэнтру вясковых сямігодак пакладзен прынцып непасрэднага ўдзелу вучняў у падняцьці вытворчых сіл сельскай гаспадаркі праз рэканструкцыю яе і ўдзелу ў грамадзкім жыцьці вёскі. Практычная праца ў II канцэнтры павінна быць накіравана на прывіцьцё вучням новых спосабаў тэхнікі працы ў сельскай гаспадарцы і навыкаў па арганізацыі апошняй на калектыўных пачатках.

За час навучаньня ў школе вучань павінен ня толькі ўясьніць сабе пераважнасьць буйнай калектыўнай гаспадаркі перад індывідуальнай, але і стаць адным з актыўных арганізатараў калгасаў.

В. П-наў.

Няўжо зноў у нас застануцца Ахрамовічы.

У вёсцы Царэўцы, Слуцкага раёну, ёсьць 4-хгадовая школа, у якой ужо некалькі год настаўнічаюць **Ахрамовічы Волька і Васіль.**

Ці адпавядаюць яны свайму прызначэньню, як настаўнікі? Адказ на гэта запытаньне даюць ніжэйпададзеныя факты.

Ахрамовіч Васіль усім вучням падаваў розныя мянюшкі, накшталт такіх як бандыт, аблавухі, чорт, мужык, гарбуз расплыўчаты, авечка стрыжаная, палескі злодзей, асёл даўгавухі, сучка рабая і г. д. Усіх мянюшак не пералічыш, бо ў яго групе вучняў каля 30 і кожны атрымаў ад Ахрамовіча па некалькі мянюшак.

Ён са сваёю Волечкаю не сароміліся і на чардак вучняў загнаць, дзе замыкалі іх на ключ, або зашчэплівалі. Гэта ўсё дзеля пакараньня „непаслухмяных".

Яшчэ больш брыдкае, сольш паганае і зусім нечалавечнае пакараньне яны практыкуюць: «вінаватых» саджаюць у „карцэр" (у каменны склеп пад падлогаю ў школе), дзе дзеці сядзяць цэлы дзень галодныя і халодныя.

Цікава паглядзець, як Ахрамовічы змагаюцца з вясковай цемрай. Яны маюць у хаце фэльчарска-знахарскі пункт, які абслугоўвае іхная родная маці.

А ў нас на вёсцы побач з гэтым ёсьць фэльчарскі і акушорскі пункты. «Мусіць знахарства лепш дапамагае, калі настаўнік дазваляе ў сваёй хаце і сваёй матцы займацца гэтым, ён жа лепш за нас ведае"—кажуць сялянкі. Настаўніца Волька зьяўляецца махлерам у гэтай справе. Хворых вясковых кабет або мужчын яна накіроўвае да маткі, а тая ўжо дае дапамогу сьвятымі словамі і вадою.

Аднаго разу быў нават вельмі арыгінальны выпадак. Прыходзіць адна жанчына на фэльчарскі пункт і кажа: „Дайце мне мазі палячыць хваробу, бо Ахрамовічыха, знахарка, яшчэ сьпіць, я ўжо ў яе раз была".

Вось да чаго даходзіць. Перш за ўсё ідуць да знахаркі, маткі настаўніка, а пасьля ўжо да фэльчара.

Вось якія прыклады даюць настаўнікі Ахрамовічы Волька і Васіль.

Куды дзяваліся тыя заявы, якія падавалі нашы вучні і сяляне? Ці ведае аб іх раённы інспэктар Нар. Асьветы? Пачынаецца новы навучальны год і нам зноў могуць пакінуць гэтых настаўнікаў.

Гэтых настаўнікаў нам ня трэба.

Селянін.
(Слуцкі раён, Бабруйшчына).

Патрэбен рашучы пералом.

У горадзе Полацку налічваецца каля двухсот маладых і старых асьветнікаў, якія павінны былі-б зьяўляцца прыкладам у працы. Але на справе мы маем шэраг недарэчнасьцяў працы асьветнікаў, аб якіх я і буду весьці гутарку.

Возьмем гарадзкі дом асьветы. Мне здаецца, што назва „дому асьветы" не апраўдвае сваёй назвы. Кіраўнікі дому асьветы, акрпраўленьне саюзу працасьветы не змаглі наладзіць масавую працу так, каб ёю зацікавіліся асьветнікі, каб дом быў сапраўдным месцам культурнага адпачынку для асьветнікаў.

Мінулую зіму ў доме панаваў холад. Зараз пануе замест холаду дзікасьць, глухата як у цёмным непраходным лесе. Іншыя саюзы рыхтуюцца да зімовай культурнай працы, рамантуюць памяшканьні, арганізоўваюць розныя гурткі, а ў доме асьветы гэтага няма. ЦП саюзу абяцала даць 300 руб. на рамонт, але чамусьці абяцаньне засталося на паперы. Мясцовыя арганізацыі пра гэта зусім ня думаюць, ня гледзячы на тое, што мае вялікая армія асьветнікаў, якую трэба абслугоўваць.

Далей. Для таго, каб прыцягнуць асьветнікаў да свайго дому, трэба зрабіць так, каб ён адпавядаў свайму прызначэньню. У доме асьветы адсутнічае належны парадак, які прывабліваў-бы да сябе асьветнікаў і наогул масу. Толькі пры належным абсталяваньні, толькі пры разгортваньні культурна-масавай працы, пры здавальненьні запатрабаваньняў масы дом асьветы можа і павінен стаць сапраўдным культурным ачагам.

Пагаворым пра крытыку і самакрытыку. Можна адчувана сказаць, што яна сярод асьветнікаў, сярод настаўнікаў амаль не праводзіцца, некаторыя яшчэ трымаюцца «настаўніцкай этыкі», альбо крытыкуюць стрэлачнікаў. Мы, напрыклад, ніколі ня чулі, каб асьветнікі выступалі з крытыкай акрінспэктарыяту нарасьветы, ці акруговае праўленьне працасьветы, якія маюць недахваты ў штодзённай працы.

Сацыялістычнае спаборніцтва. Яно ахапіла ўсе арганізацыі і ўстановы. Ахоплены спаборніцтвам і асьветнікі, настаўнікі гораду. Але давайце разгледзім—як праводзіцца гэта спаборніцтва, як выконваюцца заключаныя дагаворы паміж гарадзкімі школамі.

Як і заўсёды, перад уступленьнем у спаборніцтва, ставіліся даклады, інфармацыі, затым разгортваліся шырокія спрэчкі, прапановы, пісаліся пастановы, рабіліся выклікі, заключаліся ўмовы. А зараз час прайшоў, спаборніцтва пачало «адзываць», пра яго пачалі забываць, бо „парад скончан". Дагаворы выконваюцца вельмі слаба, нават часам зусім ня выконваюцца. Праверка выкананьня дагавораў адсутнічае.

Так жывуць і працуюць асьветнікі гор. Полацку. Патрэбен рашучы пералом. Трэба зьвярнуць асаблівую ўвагу на разгортваньне культурна-выхаваўчай працы сярод асьветнікаў, на папаўненьне набытых раней ведаў, на ажыўленьне працы дому асьветы і на шпаркае правядзеньне ў жыцьцё сацыялістычнага спаборніцтва, з шырокім разгортваньнем пралетарскай крытыкі і самакрытыкі.

Сьпір Міх.

Дашкольны паход распачаўся.

Гэтымі днямі ў клюбе Карла Маркса, Наркамасьветы, з удзелам прадстаўнікоў партыйных, прафсаюзных, грамадзкіх арганізацый, рабочых і работніц гораду Менску, абвясьціў пачатак дашкольнага паходу.

— Перад працоўнымі масамі БССР, —кажа інспэктар НКА т. Жыгмунт, адчыняючы дашкольны паход,—стаіць вялізарная задача—выкананьне пяцігадовага пляну разьвіцьця народнае гаспадаркі і культуры.

Ня гледзячы на тыя дасягненьні, якія мы ўжо маем у справе дашкольнага выхаваньня, у нас у БССР сотні дзяцей дашкольнага ўзросту застаюцца яшчэ не ахопленымі дашкольнымі ўстановамі.

Мы павінны стварыць такія ўмовы працоўнай жанчыне праз арганізацыю шырокае сеткі дашкольных устаноў—і на сродкі дзяржавы і на сродкі ўсяго насельніцтва,—каб яна магла ўдзельнічаць у змаганьні з капіталістычнымі элемэнтамі гораду і вёскі, у будаваньні сацыялізму.

— Дашкольнае выхаваньне,—кажа нам. Наркома Асьветы тав. Слонім у сваім дакладзе аб задачах дашкольнага выхаваньня,—адзін з галоўных і найпэўнейшых сродкаў разьняволеньня працоўнай жанчыны.

Дашкольнае выхаваньне ў нас у БССР, у параўнаньні з іншымі рэспублікамі Саюзу, стаіць вельмі нізка. Напрыклад, нашы дзеці дашкольнага ўзросту ад 3 да 7 гадоў ахоплены дашкольнымі ўстановамі ўсяго на 3, 4 процанты, у той час, як у іншых рэспубліках гэты процант шмат большы.

Хатнія ўмовы выхаваньня дзяцей не адпавядаюць сучаснаму запатрабаваньню выхаваньня. Гэтыя ўмовы спрыяюць выхаваньню дзяцей з рэзка выяўленым індывідуалізмам. Дзеці—краскі жыцьця, мы павінны стварыць ім спрыяючыя ўмовы калектыўнага выхаваньня.

Пяцігадовым плянам разьвіцьця нашае гаспадаркі і культуры прадугледжана павялічэньне дзіцячых ачагаў і пляцовак у 13 разоў, у іх будзе выхоўвацца 33000 дзяцей. Але і пры гэткіх умовах процант дзяцей, ахопленых дашкольнымі ўстановамі, пад канец пяцігодкі будзе раўняцца 6,5.

З сёньняшняга дня мы распачынаем дашкольны паход, які павіненператварыцца ў штодзённую ўпартую працу на арганізацыі справы дашкольнага выхаваньня.

Для кіраўніцтва працаю дашкольнага паходу абраны цэнтральны штаб, куды ўвайшло 23 асобы—прадстаўнікі менскіх фабрык і заводаў і розных прафсаюзных і грамадзкіх арганізацый. Па ўзору цэнтральнага штабу будуць арганізаваны акруговыя і раённыя.

На сходзе была прынята адозва НКА і ЦСПСБ з заклікам да шырокае савецкае працоўнае грамадзкасьці аб'яднанымі сіламі дапамагчы справе дашкольнага выхаваньня.

Краязнаўства ў школах.

Сапраўдная маці прырода павінна стаць жывым асноўным дапаможнікам навучаньня дзяцей. А між тым нашы школы вельмі мала скарыстоўваюць жывую прыроду для навучаньня. Напрыклад, што ведаюць нашы школьнікі, а часам і іх настаўнікі пра глебу гор. Менску, або мясцовасьці, што наўкола гораду, што могуць сказаць пра нашы сенажаці, расьліннасьць, пра ўсякіх шкоднікаў нашых палёў, гародаў, садоў. Якія школы ў сваёй зімовай працы карыстаюцца сабранымі за вясну, лета і восень калекцыямі, гэрбарыямі і іншымі цікавымі экспанатамі, якімі магчыма было-б упрыгожыць сельска-гаспадарчыя куткі нашых школ, або краязнаўчыя музэі?!

К нашаму агульнаму сораму ў гэтай галіне або зусім нічога не рабілася, а калі крыху што-небудзь і рабілася, дык недастаткова.

Вядома, што ўсю краязнаўчую працу пералічыць нельга, як немагчыма прапрацаваць усяго зараз, але пры жаданьні і пад разумным кіраўніцтве магчыма зрабіць шмат карыснага і цікавага. Напрыклад, правесьці з дзецьмі на працягу іх навучаньня ў школе запісы прылёту і адлёту птушак, калі выпадае першы сьнег, замярзае рэчка, ускрываецца яна з пад лёду, калі з палёў гіне сьнег, калі пачынае зацьвітаць і адцьвітае ў полі трава, азімыя пасевы, ярыца, дрэва ў садзе і лесе, рабіць мэтэоролёгічныя запісы і г. д.

Вельмі карысна запісаць у мэтах параўнаньня, каштарыс калектыўнае гаспадаркі і індывідуальнай, паказаўшы ўраджайнасьць, і іншы прыбытак, магчымыя і патрэбныя выдаткі ў тым і іншым выпадку, праз лічбы выявіць перавагу калектыўнае гаспадаркі ў параўнаньні з індывідуальнаю і такім парадкам здабыць належны матар'ял для прапаганды за калектыўную гаспадарку не тэарэтычна а практычна.

Гэтага можна будзе дасягнуць праз школьны агравучастак, заснаваньня якога пры школе належыць дабівацца перад адпаведнымі органамі. Належную дапамогу ў гэтай працы могуць аказаць коопэрацыя ўва ўсіх яе галінах, Палітасьветныя ўстановы і настаўніцтва, а таксама сяляне дасьледчыкі, калі яны маюцца па суседзтву. Прадстаўнікоў пералічаных катэгорый надзвычайна карысна згрупаваць наўкола школы, склаўшы такім парадкам грамадзкую думку па барацьбе за падвышэньне ўраджайнасьці. Для пастаноўкі працы па краязнаўству патрэбна скарыстаць тых вылучэнцаў пэдагагічных саветаў, якія ў свой час былі вылучаны для праслуханьня курсаў краязнаўства пры БДУ.

Ів. Масюкевіч

Першы выпуск Жыліцкай школы сельска-гаспадарчага вучнёўства.

На Бабруйшчыне ўжо два гады як існуе школа сельска-гаспадарчага вучнёўства. Па сваёй мэтавай установцы школа павінна падрыхтаваць кваліфікаваных рабочых у саўгасы і калектыўныя гаспадаркі. Школа ахоплівае выключна дзяцей рабочых з савецкіх гаспадарак і нязначную частку батрацтва. Школа мае двухгадовы курс навучаньня і ў галіне агульна-адукацыйных дысцыплін раўняецца другому канцэнтру сямігадовай школы. Школа знаходзіцца ў вялікім двухпавярховым памяшканьні побач з саўгасам Жылічы.

Па свайму тыпу гэта адзіная школа на Беларусі. Знаходзіцца яна на поўным утрыманьні Белсельтрэсту, а за мэтадычную пастаноўку адказнасьць ускладзена на Акруговы Інспэктарыят Нар. Асьветы.

Школа за час свайго існаваньня мае шэраг як адмоўных, так і дадатных бакоў. Да адмоўных бакоў можна аднесьці такія зьявы: школа па сёньняшні дзень ня мае пэўнай мэтавай устаноўкі; дрэннае забясьпечаньне сельска-гаспадарчымі машынамі; неўмелае скарыстоўваньне вучняў на вытворчасьці; недастатковае забясьпечаньне інструктарскім пэрсаналам і належнымі навучальнымі прыладамі; слабае мэтадычнае кіраваньне з боку Акруговай Інспэктуры (за 2 гады інспэктура адзін раз наведала школу). Укамплектоўваньне школы рабілася неадпаведнымі па ведах вучнямі; няўважлівыя адносіны з боку Белсельтрэсту да запатрабаваньняў школы.

Аднак, ня гледзячы на такую значную колькасьць недахопаў, школа мае і дадатныя бакі. У большай сваёй частцы школа выкавала стойкіх працаўнікоў у галіне сацыялістычнай перабудовы вёскі. У розных пытаньнях, высоўваемых камуністычнай партыяй і сав. уладай, вучні ў сваёй большасьці зьяўляюцца першымі застрэльшчыкамі і ўдзельнікамі. Па пытаньню падняцьця вытворчасьці вучні вялі за сабою ўсю адстаючую частку рабочых і былі ў большасьці прыкладам для сялян акаляючых вёсак.

22 верасьня г. г. школа рабіла першы выпуск школы. Падагульваючы вынікі выпускнога курсу, трэба адзначыць, што хоць школа цалкам сябе і не апраўдала, улічваючы шэраг недахопаў, але ўсё-ж яна выпускае сярэдня-кваліфікаваных рабочых у савецкія і калектыўныя гаспадаркі.

Белсельтрэсту разам з органамі нарасьветы патрэбна ўзяць курс на пашырэньне школ сельска-гаспадарчага вучнёўства, бо апошнія дапамогуць дзяржаве ў галіне перабудовы вёскі.

Сярэбранікаў.

ШКАДА ВУЧНЯЎ 32-ОЙ ШКОЛЫ.

Быў час пасьля абеду. Зіяла асеньняе сонца. Вышаў гэта я на вуліцу Менску. У вочы кінуўся высокі двухпавярховы будынак 32 школы. Дай, думаю, зайдуся да загадчыка школы. Ён-жа мой добры сябра, у школе другі год загадчыкам.

Ужо здалёк я ўбачыў высокую постаць у фэтравым капялюшы і з крымскай тоўстай палкай у руках загадчыка школы т. Навуменка.

Накіраваліся ў школу.

Вузкія калідоры, другая зьмена школьнікаў яскрава гаварылі, што ў памяшканьні цесна. Прабраўшыся скрозь натоўп дзяцей, мы адчынілі дзьверы настаўніцкай. Што гэта? Сплю я, ма'быць? Маім вачом прадставіўся, замест абшарпанага пакойчыка-настаўніцкай, чысты, сьветлы, у абоях, з дарагім дываном, электрычнай лямпай на стале, раскошнымі вазонамі на вокнах пакой, які ніяк ня мог нагадваць настаўніцкай.

— Што-ж тут такое?

— Гэта мая кватэра. Калі ласка сядайце,—гасьцінна адказвае загадчык школы.

„Дзе-ж настаўніцкая"? карціць пытаньне. Гляджу на т. Навуменка. А ён як-бы здагадаўся:

— Адбіў я фанэрай трохі пакойчыку ад канцэлярыі і зрабіў там настаўніцкую. Нічога, пакойчык хоць і падобны на катушок, але сьветлы, і настаўнікі маўчаць.

Нялоўка стала. Я ведаю канцылярскі пакойчык. Што можна было адбіваць там і як гэта маўчыць настаўніцтва?

— Ці ня вельмі турбуюць дзеці, праходзячы праз ваш пакой у доктарскі, ён-жа там, за вашым?

— На ліха доктару пакой! А ў клясах нельга аглядаць ці што? Я там дачку ўстроіў, трэба-ж нам ўсім па пакойчыку: жонцы—настаўніцы 1-ай школы, мне, дачцы і разумеецца, прыслузе,—адказаў загадчык.

Больш мне нічога не заставалася рабіць, як уцякаць ад свайго сябра.

Спускаючыся па ўсходках уніз, у адным з клясных пакояў, мільганула мне перад адчыненай форткай голая сьпіна дзяўчынкі—мабыць яе аглядаў доктар.

Стала шкода вучняў 32 школы.

На другі дзень я даведаўся, што багата прыбраныя пакоі і адміністратыўнае самаўладзтва т. Навуменка даюцца праз апеку „сільных" у асьветніцкіх колах, якія надалі чалавеку два загадніцтвы з заработкам звыш 350 рублёў у месяц.

Хрэн.

Чорны інтэрнацыянал.

ПРЫКРЫВАЮЧЫСЯ МАСКАЙ ЧАЛАВЕКАЛЮБСТВА І БРАТЭРСТВА, ДУХОЎНІКІ ЎСІХ МАСЬЦЕЙ СЛУЖАЦЬ АДНАМУ «БОГУ»—СУСЬВЕТНАМУ КАПІТАЛУ

Рабочая кляса ў цесным саюзе з беднацкім і серадняцкім сялянствам будуе сацыялізм у сваёй краіне. Абкружаныя з усіх бакоў ворагамі як вонкавымі, так і ўнутранымі, якія ўсімі способамі спрабуюць перашкаджаць сацыялістычнаму будаўніцтву, мы ўсё-ж пераможна ідзём па шляху да сацыялізму, упарта індустрыялізуем нашу краіну, паступова пераводзім на калектыўныя рэйкі ўсю нашу раздробленую сельскую гаспадарку.

Дасягненьні нашы ў гэтай галіне бясспрэчны. Іх прызнаюць ня толькі нашы прыяцелі, але і клясавыя ворагі—буржуазныя вучоныя і экспанэнты, якія час-ад-часу наведваюць СССР спэцыяльныя карэспандэнты буржуазных замежных газэт, якія жывуць у Маскве і якія маюць поўную магчымасьць назіраць нашы буйныя посьпехі ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва як у горадзе, так і ў вёсцы.

Яшчэ вельмі нядаўна буржуазны журналіст пісаў у адной з нямецкіх рэакцыйных газэт, што калгаснае будаўніцтва ідзе ў нас наперад шпаркімі крокамі, што ёсьць ужо цэлыя вялікія раёны, якія цалкам перайшлі на калектыўныя спосабы вядзеньня гаспадаркі. І ён—гэты буржуазны журналіст—непакоіцца, што калі так будзе і далей, дык хутка сучасная савецкая вёска ў корані зьменіць свой твар.

„Непакоеньне" ў гэтым выпадку буржуазнага журналіста, нашага клясавага ворага для нас вельмі каштоўна. Гэта яшчэ лішні раз гаворыць, што мы стаім на верным шляху; мы зусім спакойна можам запэўніць буржуазнага журналіста, што „так будзе і далей", што мы і на думцы ня маем намеру зыходзіць са шляху калектывізацыі сельскай гаспадаркі—гэтага вернага гасьцінца для будаўніцтва сацыялізму на вёсцы.

Вядома, нашы посьпехі ў галіне сацыялістычнага будаўніцтва вельмі непакояць нашых клясавых ворагаў, прымушаюць іх упарта супраціўляцца ўсім нашым мерапрыемствам. На чале гэтага наступу на нас капіталістычных элемэнтаў стаіць рэлігія, ідзе чорны інтэрнацыянал папоў, ксяндзоў, рабінаў і сэктанцкіх „братцаў" усіх масьцяў і ўсіх адценьняў.

* * *

Вывучаючы гісторыю і мінулае ўсіх рэлігій сьвету, выразна бачыш, што гэтыя рэлігіі, як бы яны ні называліся, **заўсёды служылі і служаць зараз інтарэсам эксплёататарскіх клясаў, заўсёды дзейна дапамагалі ім эксплёатаваць рабочыя і сялянскія масы.**

У самыя далёкія часы сівой старажытнасьці рымскія жрацы дапамагалі рымскім памешчыкам трымаць у паслухмянасьці іх нявольнікаў і сялян. Яўрэйскія ерусалімскія жрацы і рабіны таксама не адставалі ў гэтай адносіне ад сваіх рымскіх таварышоў па прафэсіі. Праваслаўныя папы дапамагалі расейскім царам трымаць у цэнгры расейскіх рабочых і сялян, каталіцкія ксяндзы і лютаранскія пастары таксама трымаюць сябе ў адносінах да капіталістаў Англіі, Францыі, Нямеччыны і іншых краін, бо інтарэсы служыцеляў усіх рэлігійных культаў цесна зьвязаны з інтарэсамі капіталістаў, бо ў паслугах папоў, ксяндзоў і рабінаў адчуваюць патрэбу толькі эксплёататарскія клясы. **Пралетарыяту і бядняцка-серадняцкім масам сялянства для будаўніцтва новага сацыялістычнага сьвету, папы ўсіх масьцей і ўсіх адценьняў не патрэбны, ім не патрэбна і рэлігія — гэты від духоўнай сівухі.**

Вось чаму духоўнікі ўсіх рэлігійных культаў у клясавай барацьбе, якая так востра разгортваецца зараз ва ўсім сьвеце, сталі на бок капіталу, павялі разам з капіталістамі барацьбу супроць рэвалюцыйнага пралетарыяту, супроць рэвалюцыйных пластоў сялянства. **Баронячы інтарэсы капіталістаў, яны бароняць свае ўласныя інтарэсы, свае прыбыткі, сваё адабранае ў іх Кастрычнікавай рэвалюцыяй „права" эксплёатаваць і ашукваць недарэчнымі рэлігійнымі байкамі працоўныя масы.**

І зараз усюды, дзе толькі вядзецца барацьба супроць рэвалюцыйнага руху, супроць СССР—усюды чорны інтэрнацыянал духоўнікаў усіх рэлігійных культаў ідзе наперадзе рэакцыі.

Папа рымскі адкрыта прапаведуе „крыжавы паход" супроць Савецкага саюзу. Ён адчыняе ў Рыме спэцыяльныя курсы для місіянэраў, а фактычна—для шпіёнаў, якіх „намесьнік хрыста на зямлі" мае намер у будучыні пасылаць у краіну саветаў. Слухачамі гэтых курсаў зьяўляюцца ў пераважнай большасьці расейскія белагвардзейцы.

Не сядзяць, склаўшы рукі, прадстаўнікі чорнага інтэрнацыяналу і ў нас, у Савецкім Саюзе. Наадварот, у эпоху востра разгорнутай у нас клясавай барацьбы папы, рабіны, ксяндзы і сэктанты вельмі дзейна працуюць супроць сацыялістычнага будаўніцтва.

І працуюць яны, зразумела, у цесным кантакце з нэпманамі, з кулаччом, з замежнымі капіталістымі.

Вось некалькі яскравых прыкладаў гэтага.

Поп Архідэй у адной з вёсак Беларусі энэргічна настройвае сялян супроць мясцовага каапэратыву, адкрыта ганьбуе савецкую ўладу, адкрыта вядзе контр-рэвалюцыйную агітацыю сярод сялянства. Але сяляне ў гэтай вёсцы не пашлі на папоўскую вудачку і адаслалі „бацюшку" куды належыць.

Другі поп у Верхменскім сельсавеце, Смалявіцкага раёну, агітаваў сярод сялян супроць самаабкладаньня, супроць земляўпарадкаваньня.

У мястэчку Бярэзіна рабін таксама, па прыкладу свайго праваслаўнага калегі, агітаваў супроць самаабкладаньня на культпатрэбы. Якая чулая салідарнасьць! Амсьціслаўскі рабін Кац у часе кампаніі па перавыбарах сельсаветаў склікаў асобны прадвыбарчы сход веруючых жанчын, дзе навучаў іх, што ў саветы трэба абіраць толькі багатых.

Ня менш контр-рэвалюцыйна трымаюць сябе і духоўныя асобы іншых рэлігійных культаў—ксяндзы, лютаранскія пастыры і сэктанты. Прыкладаў іх варожай нам агітацыі можна было-б падаць тысячы.

Але чорны інтэрнацыянал не абмяжоўваецца контр-рэвалюцыйнай агітацыяй унутры Савецкага Саюзу. Папы, сэктанты, рабіны і ксяндзы іншы раз проста служаць шпіёнамі варожым нам капіталістычным дзяржавам.

Для гэтага досыць толькі ўспомніць вядомую справу шпіёнаў-баптыстаў, якія за грошы прадавалі зьвесткі аб Чырвонай арміі чужаземным контр-разьведкам. Гэта справа ў свой час падрабязна асьвятлялася на старонках „Савецкай Беларусі".

* * *

Капіталісты баяцца яднаньня ўсіх нацый. Яны даскапала разумеюць, што кіраваць і эксплёатаваць рабочыя і сялянскія масы яны змогуць толькі да таго часу, пакуль пралетарыят не ўсьвядоміў свайго адзінства, пакуль пралетарыят і бядняцка-серадняцкія масы сялянства не зразумелі, што іх агульныя інтарэсы зусім процілеглы інтарэсам капіталістаў. **Таму ўсе сілы эксплёататараў накіроўваліся і накіроўваюцца на тое, каб сеяць непрыязьнь сярод працоўных мас каб нацкоўваць адну частку рабочых на другую, адну нацыю на другую.**

І ў гэтай сваёй агіднай рабоце яны сустракаюць таксама ўсямернае садзейнічаньне з боку чорнага інтэрнацыяналу папоў, рабінаў, ксяндзоў і сэктантаў. Вось некалькі прыкладаў.

У Бабруйскай акрузе яўрэйская бедната арганізавала малочную арцель з мясцовымі сялянамі.

— Яўрэі!—крычалі рабіны — што вы робіце, з кім хочаце мець дачыненьне? З „гоямі"?

У мястэчку Шамава захацела бедната арганізаваць саюз саматужнікаў. Але мясцовы рабін выклікаў да сябе некаторых з іх і заявіў ім: вы набожныя яўрэі і лезеце ў саюз з „гоямі". Гэта-ж грэх!

Аб антысэміцкай-жа дзейнасьці праваслаўных папоў і гаварыць шмат ня прыходзіцца. Гэта яны ў праклятую царскую эпоху былі галоўнымі арганізатарамі яўрэйскіх пагромаў, гэта яны нацкоўвалі і нацкоўваюць працоўных аднэй нацыянальнасьці на працоўных другой нацыянальнасьці: рускіх—на яўрэяў, палякаў—на беларусоў, грузін—на армян. Ды гэта і зразумела. **Духоўныя асобы ўсіх рэлігійных культаў служаць аднаму пану—капіталу. Яны выхоўваюць сярод працоўных нацыянальную непрыязьнь, каб пры дапамозе яе падмяніць клясавую барацьбу нацыянальнай.**

Але, нацкоўваючы працоўных аднэй нацыянальнасьці на працоўных другой, папы, рабіны і духоўнікі іншых рэлігійных культаў даскапала ўмеюць, калі гэта патрэбна ім, ісьці нага ў ногу, умеюць падтрымліваць адзін аднаго, калі гэтага вымагаюць умовы іх агульнай барацьбы з рэвалюцыйным пралетарыятам і сялянствам.

Так, на адным дыспуце ў Віцебску, пасьля няўдалага выступленьня аднаго папа, у абарону рэлігій выступіў рабін Мэламэд.

У Бранску архіярэй наведвае ў яўрэйскае сьвята—„судны дзень"—сынагогу, дзе яго ўрачыста спатыкаюць рабіны.

Нашы клясавыя ворагі—служыцелі рэлігійных культаў, нэпманы, кулакі і капіталісты аб'ядноўваюцца. Яны вядуць барацьбу адзіным фронтам супроць нашага пераможнага сацыялістычнага наступу.

* * *

Арганізацыяй шэрагу новых калгасаў, узьняцьцем ураджайнасьці нашых палёў, узмацненьнем сацыялістычнага сэктару нашай гаспадаркі, узмацненьнем працоўнай дысцыпліны і бязьлітаснай барацьбой з усімі ворагамі савецкага краю—вось чым павінны мы адказаць на паход супроць нас прадстаўнікоў чорнага інтэрнацыяналу, на контр-рэвалюцыйную дзейнасьць папоў, рабінаў, ксяндзоў, сэктантаў і іх натхніцеляў—нэпманаў і кулакоў.

І тады наш клясавы вораг будзе канчаткова пераможаны.

Н. Беліна-Падгаецкі.

На бабруйскіх манэўрах.

На палёх Бабруйшчыны.

Прыгожая сонечная раніца. Зашумела, загудзела шматгалосая вуліца: Гэта, адпачыўшы, падняліся байцы пасьля вялікага паходу. Бадзёрыя, вясёлыя.

На парканах зьявіліся Ільлічоўкі. Там поўная справаздача аб паходзе. Што было добра, што было кепска. Яскрава ва ўсіх „Ільлічоўках" кідаецца ў вочы: „Дзякуючы сацыялістычнаму спаборніцтву, ня было пасьціраных ног, ня было адсталых".

Ня доўга шумела вуліца. Палку дадзена дырэктыва—арганізаваць працоўную дапамогу беднякам і сем'ям чырвонаармейцаў. Хутка знашлі работу. Залязгаў ланцуг, запішчэла піла, зашумела каса. Не пагарджалі ніякай работай: церлі каноплі, капалі сьвіньні, чысьцілі двары.

Задаволеныя сяляне надумалі частаваць чырвонаармейцаў яблыкамі, малаком, а чырвонаармейцы, каб не пакрыўдзіць матар'яльна жонку чырвонаармейца, плаціць грошы. Дагаварыліся вячэраць разам: і малако і яблыкі зьелі па-прыяцельску за—агульным сталом.

А пакос — паказальнік блізасьці Чырвонай арміі да насельніцтва.

* * *

Вечар, вызваліўшы селяніна і чырвонаармейца ад працы, зноў штурхае на вуліцу. На калодах, на лаўках, на возе—усюды вядуцца гутаркі. Вось стары, але досыць яшчэ моцны дзед засыпае чырвонаармейца пытаньнямі.

— „Што новага ў Кітаі?"

— Ці маю я права на льготу, як бацька чырвонаармейца?

— Якія зьмены ўнесены ў закон аб землякарыстаньні ў БССР?

Зразумела і хутка адказваюць чырвонаармейцы. Дзе ня зможа адзін—сьпяшаецца дапоўніць другі. Дзед задаволен. Ён адчувае, што перад ім—дзеці працоўных, і таму яны сёньня растлумачылі старому хвалюючыя пытаньні. Адчувае дзед, якою школаю зьяўляецца Чырвоная армія для чырвонаармейца і ўзрадаваны шэпча:

— Расьцём, дзеткі!.. Расьцём!.. Я кожны год бачу чырвонаармейцаў... і што ні год—то розьніца...

Гутарку перарывае нязвычайны аўтамабіль, які з грукатам праносіцца па вуліцы.

— Гэта артысты Менскага рабочага тэатру,—тлумачыць начклюбу,—ідзеце на канцэрт.

Чырвонаармейцы і насельніцтва хутка сабраліся вакол аўтамабіля, проста з гэтага аўтамабіля і пачаўся канцэрт.

— Трупа прыехала для абслугоўваньня манэўруючых часьцей,—кажа ва ўступным слове артыст,—яна сфармавана з дабраахвотнікаў.

Хутка зьмяняюцца нумары рэпэртуару. Асабліва падабаюцца сьмешныя апавяданьні, ня кепска выкананы і беларускія сьпевы. Выклікала захапленьне і мастацкая ігра на балалайцы.

Пасьля канцэрту—кіно проста на вуліцы. Кіно прышлі паглядзець нават і старыя сяляне, якія ніколі ня бачылі яго.

* * *

На другі дзень байцы перайшлі ў другое месца. „Вораг" блізка—ёсьць небясьпека нападу. Прымаюць меры. Выстаўляюцца палявыя варты, заставы. Пільна слухае вартавы.

Моцныя ўдары працінаюць начную цішыню. Гэта першыя стрэлы. Першая сутычка з „ворагам". Гэта яго разьведка. Абставіны ясныя, і штаб, выконваючы загад зьверху, дае распараджэньні. Кожнаму батальёну дадзена задача. Галоўныя сілы ідуць ззаду. На перадзе страляюць з вінтовак, трашчаць кулямёты і бухаюць гарматы. Прыгожа працінаючы цемру, ад часу да часу ўзьлятаюць ракеты.

* * *

Над раньнем падыходзім да вёскі. Адчуваецца, што „вораг" блізка: гэта ў бойку ўступіў 1-шы батальён. Кампалка дае задачу камбату. З картаю ў руцэ камбат адзначае пункты, якія яму трэба захапіць.

— Перайсьці рэчку, выбіць „ворага" і, захапіўшы хутары, забясьпечыць пераправу.

— Ёсьць! І камбат адыходзіць.

— Рашуча дзейнічайце!—ужо ўсьлед крычыць кампалка.

* * *

— Зашумеў, загудзеў матор...

Гудзяць самалёты, шумяць аўтамабілі, трашчаць матацыклеты. Моцныя выбухі газаў, штурхаючы поршні, варочаюць каленчаты вал. Вал вядзе, цягне. Матор з лопасьцямі—самалёт. Матор з калёсамі— аўтамабіль, матацыклет.

Перастрэлка ўзмацняецца. Бухаюць гарматы. «Вораг» адыходзіць. Матор пяе пераможную песьню будучым і сучасным байкам.

М. Губарнатараў.

Спаборніцтва шасьці заводаў.

Рабочыя, работніцы, інжынэрна-тэхнічныя працаўнікі, служачыя гутаў «Домбалю» ў колькасьці 1.070 чал., «Труды» у колькасьці 500 чал., «Новка» ў колькасьці 635 чал., «Октябрь» —861 чал., „Камінтэрн"—520 чал. і завод „Пралетары" ў колькасьці 350 чал ў мэтах найбольш пасьпяховага выкананьня задач па сацыялістычнаму спаборніцтву падпісалі гаспадарча-палітычны дагавор.

Дагавор прадугледжвае вытворчую праграму на заводзе „Домбаля" выканаць на 100 проц., на заводзе „Октябрь" —100 проц., на „Камінтэрне"—110 проц., на заводзе „Труды"—105 проц., у „Новках"—100 проц. і на „Пралетары" па прамысловаму пляну.

Намечана зьнізіць сабекошт на «Домбалі» на 8 проц., „Октябре"—7 проц., на заводзе „Камінтэрн"—8,86 проц., «Труды»—5 проц., «Новка»—10 проц. і на заводзе „Пралетары" на 6 проц.

Зьвернута ўвага на палепшаньне прадукцыйнасьці працы. Дагавор гаворыць, што прадукцыйнасьць працы на заводзе «Домбаль» неабходна павялічыць да 15 проц., на «Октябре» да 15 проц., „Камінтэрне" да 17 проц., на заводзе „Труды" да 5 проц., у „Новках" да 15 проц. і на „Пралетары» да 6 проц.

Было пастаноўлена ўстанавіць цьвёрдую працдысцыпліну, зусім ліквідаваць прагулы, спазьненьні на працу, зьменшыць процант браку на адным толькі заводзе „Труды" на 4 проц., дамагчыся поўнага ўдзелу рабочых і інжынэрна-тэхнічных працаўнікоў у працы вытворчых нарад, устанавіць практыку абмену дасягненьнямі ў галіне рацыяналізацыі апарату, удасканаленьні ў галіне вынаходніцтва, ажыцьцявіць мэтад спаборніцтва паміж цэхамі, зьменамі, вёрсткамі і нават паміж кожным рабочым.

Вось асноўныя рысы ўтворанага дагавору па спаборніцтву паміж шасьцю гутамі Беларусі. Здаецца ўсё добра, ахоплены галоўныя моманты заводаў, ахоплена ўсё, што толькі можа быць ажыцьцёўлена ў нашых умовах. Але справа ня ў гэтым. Справа ў выкананьні ўтворанага дагавору, справа ў правядзеньні ў жыцьцё ўсяго намечанага, што і спыняе нашу ўвагу.

Пагаворым аб заводзе „Труды", які разьмешчаны на ст. Дрэтунь, у Полацкай акрузе. Праверым, як тут праводзіцца выкананьне дагавору. Трэба проста сказаць —выкананьне праводзіцца слаба, нават вельмі слаба, калі ня лічыць некаторых дасягненьняў.

На „Трудах" праходзіла гэтак кажучы афіцыйная частка: сходы, нарады, пляны, рэзалюцыі, потым яшчэ пляны. Усё гэта справа папяровая, сухая справа. Нарэшце: выступілі ў спаборніцтва, а вынікаў няма, аб іх нават не гаворыць сама адміністрацыя. Рабочыя выконваюць працу па старому, звычайна. Характэрна, працуе адзін таварыш. Да яго падыходзіць запальваць другі рабочы. Ён б'е першага па плячу і гаворыць «не сьпяшайся Янка—усёроўна ў рай ня трапіш». Таварыш кідае працу, запальвае. Досыць цікавы факт.

Далей. Спаборніцтва паміж цэхамі, зьменамі, вёрсткамі і рабочымі фактычна афармлена. Аб гэтым ёсьць шэраг пастаноў, пратаколаў, рэзалюцый, прапаноў. А на справе яно праходзіць звычайна, як заўсёды, без асаблівага энтузіязму.

Праверка ходу спаборніцтва амаль адсутнічае. Насьценная газэта (якая нажаль выходзіць рэдка) ня грае ў даным пытаньні арганізатарскай ролі, між тым як для яе ёсьць шырокае поле дзейнасьці.

Так абстаць справа на заводзе „Труды". Цікава пачуць, як-жа выконваюць утвораны дагавор астатнія заводы Беларусі. Трэба пажадаць: спыніць агульную гаварыльню, менш рэзалюцый, пратаколаў, дырэктыў, пляноў, сходаў, пасяджэньняў. Больш жывой, паказальнай, прыкладнай справы.

Дон. Міх.

Узмацніць працу МОПР'у ў вёсцы.

(На 6-й менскай акруговай канфэрэнцыі МОПР'у).

З дакладам аб дзейнасьці акруговага камітэту МОПР'у выступіў т. Цудзін.

— За справаздачны пэрыяд сабрана ў карысьць палітвязьняў 90 тысяч руб. Пасьпяхова праведзены кампаніі дапамогі рэвалюцыянэрам. Мопраўцы прымалі актыўны ўдзел у правядзеньні перавыбарнай кампаніі саветаў у вёсках. У адным толькі Койданаўскім раёне абрана ў сельсаветы каля 100 мопраўцаў.

Першамайская кампанія дапамогі бэрлінскім рабочым праведзена з вялікім удзелам. На ўсіх прадпрыемствах і ва ўстановах праведзены масавыя сходы. Сабрана для ахфяр першамайскіх падзей па Менскай акрузе 20.320 р.

— Праца ў вёсцы,—зазначае дакладчык, — пастаўлена слаба. Было шмат фактаў распаду райкомаў. Рост сяброў ячэек Мопру ў вёсцы знаходзіцца на мертвым пункце.

Таварышы, якія выступалі ў спрэчках, таксама паставілі ў цэнтры ўвагі патрэбу ўзмацніць працу МОПР'у ў вёсцы.

Прамоўцы падкрэсьлівалі, што ў вёсках у ячэйкі пралазіць кулацкі элемэнт, каб мець магчымасьць весьці антысавецкую працу сярод працоўнага сялянства.

Канфэрэнцыя заключыла сацыялістычны дагавор з Гомельскім АК на лепшае правядзеньне працы.

* * *

У новы склад акругкому Мопру абрана 35 членаў і 10 кандыдатаў.

На першым пленуме старшыней Акругкому Мопру абраны т. Цудзін (рабочы-друкар), сакратаром—т. Ноім.

ХРОНІКА.

Працоўныя Менску рыхтуюцца да спатканьня чырвоных байцоў.

Працоўныя Менску праводзяць узмацнёную падрыхтоўку ў сувязі са зваротом чырвонаармейцаў з манэўраў.

Усе дамы, грамадзкія ўстановы і вуліцы ўпрыгожаны лёзунгамі, плякатамі і штандарамі ў гонар чырвоных байцоў.

На фабрыках, заводах, і ў установах пасьпяхова праходзіць збор сродкаў для падарункаў падшэфным чырвонаармейскім часьцям.

Байцам рыхтуецца ўрачыстая сустрэча.

Апарат Саюзхлеба—да хлебазагатовак.

На пасяджэньні прэзыдыуму ЦП саюзу савгандльслужачых абгаварвалася пытаньне аб працы апарату Саюзхлеба ў сувязі з хлебазагатоўчай кампаніяй.

З матар'ялаў відаць, што апарат Саюзхлеба не выяўляе належнай ініцыятывы ў пытаньнях арганізацыі хлебазагатовак, слаба вывучающа мэтады хлебазагатовак, апарат абмяжоўваецца толькі ўдзелам у работах НКГандлю; яшчэ дагэтуль няма яскравага паказаньня адносна ролі пунктаў Саюзхлеба ў хлебазагатоўках.

Падрыхтоўка загатоўцаў праходзіць слаба. Курсы арганізаваны толькі ў Менску.

Прэзыдыум ЦПС даў шэраг паказаньняў аб палепшаньні пастаноўкі працы апарату.

ЦП зьвярнулася да ўсіх членаў саюзу са спэцыяльным лістом па пытаньню аб удзеле іх у правядзеньні хлебазагатовак.

Савапарат—на бесперарыўны рабочы тыдзень.

Нарада старшынь і сакратароў МК і ГК пры саюзе Савгандльслужачых ухваліла вывучыць пытаньне аб нерадозе працы савецкага апарату ў раёнах на бесперарыўны рабочы тыдзень.

АТЭ ЦПС распрацоўвае канкрэтныя мерапрыемствы па пераводу працы устаноў на бесперарыўны тыдзень.

Саюз атрымаў ад Віцебскага савету прафсаюзаў выклік на лепшы і хутчэйшы перавод апарату на бесперарыўны рабочы тыдзень.

Падрыхтоўка да пераходу на бесперарыўны працоўны тыдзень будзе скончана да 15 кастрычніка.

* * *

Пленум ЦП саюзу харчавікоў ухваліў у бліжэйшым часе абгаварыць на шырокіх рабочых сходах і профактыве пытаньне аб мэтадах пераводу харчовых прадпрыёмстваў на бесперарыўны рабочы тыдзень.

Кіно-фільм—„За калектывізацыю".

Да „Дню ураджаю і калектывізацыі" Белдзяржкіно выпушчае кіно-фільм „За калектывізацыю", які адбівае ход сацыялістычнай перабудовы вёскі. Фільм у першую чаргу будзе дэманстравацца кіно-перасоўкамі Беларусі.

Агітпалёт да „Дню ўраджаю і калектывізацыі".

У сувязі з „Днём ураджаю і калектывізацыі" у раёнах больш буйных калгасаў і саўгасаў будуць наладжвацца агітпалёты,—у часе якіх будзе распаўсюджвацца літаратура па пытаньнях калектывізацыі.

Рабочыя брыгады—у вёску.

Па пытаньню аб правядзеньні „Дню ураджаю і калектывізацыі" пленум ЦП саюзу харчавікоў ухваліў правесьці масавыя выезды рабочых у вёскі. Акрамя таго, для непасрэднага ўдзелу ў правядзеньні сьвята саюз нагіроўвае рабочую брыгаду.

На прызыўным пункце.

З вялікім уздымам праходзіць у Менску прызыў грамадзян 1907 г. нараджэньня. Штодзённа праходзіць праз пункт каля 50—60 чалавек.

На пункце адчынена чытальня, дзе ёсьць газэты вайсковая літаратура і інш.

На пункце арганізаван мэдыцынскадасьледчы габінэт.

Штодзённа 8—10 прызыўнікоў атрымоўваюць дармовыя білеты ў кіно.

Усебеларуская вытворчая канфэрэнцыя рабочых-папернікаў.

17 кастрычніка ў Добрушы склікаецца усебеларуская вытворчая канфэрэнцыя рабочых-папернікаў. На парадку дню—аб кантрольных лічбах, аб рацыяналізацыі вытворчасьці і вынаходзтве і інш. пытаньні.

На дапамогу хлебазагатоўкам

ЦП саюзу мэдсанпрацы ўхваліла накіраваць брыгаду для ўдзелу ў правядзеньні хлебазагатоўчай кампаніі.

Раённым бюро запрапанавана зьвярнуцца з лістом да дактароў аб актыўнай дапамозе ў загатоўчай кампаніі.

Рабочае вынаходзтва.

Рабочы заводу „Дрэваапрацовачнік", т. Абель вынайшоў прыстасаваньне для клейкі сталоў, што дае эканомію на 75 проц. і зьмяншае колькасьць працэсаў з 3 да 1.

Вытворчая нарада заводу адобрыла вынаходзтва. Тав. Абелю адпушчана 50 руб. як узнагарода.

Дактаром павялічваецца заработная плата.

Згодна пяцігадоваму пляну ў 1929-30 годзе заработная плата дактарам будзе павялічана на 11 проц. Саюз выказаўся за ўстанаўленьне ставак па стажу, а таксама за прыбаўку зарплаты для работнікаў, што працуюць у больніцах для заразных хворых. Павялічэньне зарплаты ў бягучым годзе адбываецца для малодшага і сярэдняга пэрсаналу.

Ліст у рэдакцыю.

У „Сав. Бел." № 204 ад 7-IX быў зьмешчан фэльетон „На мазырскіх валох і па мазырскіх шляхох", у адказ на які настаўнік Ярмашэвіч дае наступнае тлумачэньне:

„На канфэрэнцыі настаўнікаў чыгуначных школ Менску ставіўся даклад „Сацыяльна-культурнае будаўніцтва ў 5 гадовым пляне народнае гаспадаркі і сыстэма народнае асьветы", а не „5 гадовы плян разьвіцьця народнае гаспадаркі, як гэта сьцьвярджае аўтар. Па дакладу мною як у форме пытаньняў, так і ў парадку самакрытыкі гаварылася аб падрыхтоўцы кваліфікаванае сілы, і то толькі для саматужнае прамысловасьці, у якой у 1926-27 г. было занята 100.725 рабочых і для якой патрэбна да канца 5 годкі 28841 кваліфікаваных і 18489 паўкваліфікаваных рабочых (зьв. Кустпрамсаюзу). Сетка НКА за 5 год, прымаючы пад увагу ўноў адчыняемыя навучальныя ўстановы, 4752 кваліфікаваных саматужнікаў апэратараў (з дакладу НКА на нарадзе па працы сярод саматужнай моладзі). Па думцы Саюзнага Дзяржпляну, у бліжэйшае 5-годзьдзе лік саматужна-рамесьленых школ неабходна давесьці да 2[illegible] а да 1933-34 г. павінна быць падрыхтавана ня менш 800 тысяч кваліфікаваных саматужнікаў і рамесьнікаў (Извес[illegible] № 93, ад 23-IV г. г.).

Пададзеныя лічбы, знаёмства з адпаведнымі матар'яламі і нездавальняючыя адказы дакладчыка даюць мне падставу апэляваць да 5-годкі НКА па пытаньню падрыхтоўкі кваліфікаванае сілы для саматужнае прамысловасьці і параўнаньня тэмпу разьвіцьця яе, у вобразнай форме з яздою па мазырскіх валох і па мазырскіх шляхох".

Паштовая скрынка.

Падарожнаму. Ваш допіс—„Пад грамадзкасьць"— накіраваны Магілеўскаму акрпрафбюро.

Імяноўскай. Допіс „Чырвоная хаўтура" —накіраваны Капыскаму РВК.

Анісейку. Допіс „Дамапавіцкая с.-г. таварыства" накіраваны Калінкавіцкаму РВК.

В. Дубовому. Допіс „Акуратнасьць Дамапавіцкага нарсудзьдзі Капусьціна"—накіраваны Мазырскаму пракурору.

Праўдзіну. Допіс „Праца Верасьніцкага КСУ"—накіраваны Тураўскаму РВК.

Саргейчыку. Допіс „Ці злосьць ці галавацяпства"— накіраваны Калінкавіцкаму РВК.

Сябру т-ва. Допіс „Хто разбудзіць"—накіраван Глускаму РВК.

Лапашу. Допіс—„Хто рад вайне"—накіраваны пракурору Менакругі.

Дубовому. Допіс „Сябр. с.-сав. самагоншчык" накіраваны Калінкавіцкаму РВК.

М. Т-ч. Допіс „Ратуйце ад узброенага хулігана"—накіраваны пракурору М[illegible] акругі.

Вясковаму. Допіс „Валаводзяць бел[illegible]ту"—накіраваны ў Дрыбінскі РВК.

Жуку. Допіс „Потеряли лицо комсомольца"—накіраваны ў райком КПБ.

Бедняку. Допіс „Трэба, каб хто растлумачыў"—накіраваны Мазырскаму Акрз[illegible]

Аўтару допісу „Борьба с самогоном" допіс накіраваны Плешчаніцкаму РВК.

Акуню. Допіс „Неахайныя адносіны [illegible] машыны"—накіраваны Аўтакіраўніцтву, допіс «Ржавая машина"—ў Белсельтрэ[illegible]

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 26-е ВЕРАСЬНЯ 1929 г.

	Куп.	Прад.
1 6 проц. выйгр. паз.	4.93	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	127.10	129.10
Выйгр. пазыка 1929 г.	100.05	100.45
10 проц. выйгр. паз. 27 г.	25.38	25.48
3-я сялянск. выйгр. паз. 27 г.	5.04,5	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.39	10.74
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.84	25.94
2 „ „ „ проц.	25.23	25.33
2 „ „ „ 6-проц.	25.23	25.33
11 проц. дзярж. паз. 28 г.	100.75	100.80
12 проц. рэнтная пазыка 1927 г.	103.81	—

Апавяшчэньне

Камісія па чыстцы беспрацоўных Ме[illegible]скай Біржы Працы даводзіць да веда[illegible] беспрацоўнай моладзі састаячай на ву[illegible]це юнсэкцыі, што ў пятніцу 27 верась[illegible] а 7 гадз. увечары пачнецца чыстка [illegible] сэкцыі.

Расклад наступны:

27 верасьня праходзяць—мужчыны літару „А" і беспрацоўныя разумов[illegible] сэкцыі, якім было паведамлена зьявіц[illegible] на гэты дзень.

28 верасьня—мужчыны на літары [illegible] і „В".

30 верасьня—мужчыны на літары [illegible] і „Д".

Пры сабе трэба мець: усе дакуман[illegible] аб працы, бацькаўскія дакуманты ды ін[illegible]

Камісія.

Адназны рэдактар П. ШАСТАК[illegible]

СВОДНЫ БАЛЯНС

Беларускага Саюзу Каапэрацыйных Аб'яднаньняў „БЕЛКАПСАЮЗУ" на 1-га кастрычніка 1928 г.

АКТЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	Агульная сума	Проц. адносіны
[illegible] грашовыя сродкі	300385—07	2,50
2 Наложаныя плацяжы	189864—37	1,58
3. Каштоўныя паперы	35377—13	0,29
4. Тавары і матар'ялы	2850135—65	23,72
5. Вытворчасьць	29906—46	0,25
6. Вэксалі атрыманыя	2039596—28	16,97
7. Дэбіторы	5319303—70	44,27
8. Дэбіторы няпэўных даўгоў	33752—80	0·28
9. Ссуды выдадзеныя	119733—47	1,00
10. Уклады ўнесеныя	34604—52	0,29
11. Паі і акцыі	395832—63	3,29
12. Маемасьць	656241—73	5,46
13 Апэрацыйна-выніковыя рахункі (выдаткі, зробленыя ўперад).	11574—71	0,10
Балянс	12016308—52	100
14. Забалянсавыя рахункі.		
По вэксалёх забясьпечаньня.		
Рахунак вэксалёў бляпкіраваных	5242015—56	
„ „ атрыманых у забясьпеч.	174308—53	
Рахунак вэксалёў устаноў і асоб па вэксал. выдадзен. у забясьпеч.	1864444—15	
Па разьліках.		
Рахунак пайшчыкаў па неаплачаных паёх	92640—06	
Унутраныя разрахункі	2331614—23	
Разам	9705022—53	
Усяго	21721331—05	

ПАСЫЎ

НАЗВА РАХУНКАЎ	Агульная сума	Проц. адносіны
I. Капіталы.		
Рахунак паявога капіталу	717946—36	[illegible]
„ асноўнага	724338—46	[illegible]
„ запаснага	63043—25	[illegible]
„ спэцыяльнага капіталу	32103—32	[illegible]
II. Фонды:		
Рахунак фонду палепшаньня быту	147—66	—
„ „ каапэраваньня беднаты	27803—45	[illegible]
„ „ узаемадапамогі каапэр.	20171—48	[illegible]
„ „ доўгатэрмінов. крэдыт.	10261—72	[illegible]
„ „ на культ. асьветн. патр.	1559—33	[illegible]
Рахунак фонду пашырэн. і ўзмацнен сеткі кніжнага гандлю	1325—69	[illegible]
Рахунак фонду запаснага	411 —	—
III. Рэзэрвы:		
Рахунак рэзэрваў па вэксальных даўгох	38008 —	[illegible]
„ „ „ няпэўных дэбітор.	33752—80	[illegible]
Рахунак рэзэрваў па зьніж. цэн, па кніж. тавар	994 —	[illegible]
Рахунак рэзэрваў на пакрыцьцё недахопаў тавараў на складах	330—48	—
Рэгулюючыя рахункі	40226—54	[illegible]
IУ. Пазыкі і ссуды	2082944—89	[illegible]
У. Вэксалі выдадзеныя	2487607—76	[illegible]
УI. Крэдыторы	5309285—65	[illegible]
УII. Вынікі	421321—29	[illegible]
УIII. Рахунак прыбыткаў будуч пэрыяду	2725—39	[illegible]
Балянс	12016308—52	[illegible]
IX. Забалянсавыя рахункі.		
Па вэксалёх забесьпячэньня.		
Рахунак абавязацельстваў па бляпкападпіс.	5242015—56	
Рахунак устаноў і асоб па вэксал., прын. у забясьпеч.	174308—53	
Рахунак вэксалёў, выдадзеных у забясьп.	1864444—15	
Па разьліках.		
Рахунак неаплачаных паявых узносаў	92640—06	
Унутраныя разрахункі	2331614—23	
Разам	9705022—53	
Усяго	21721331—05	

Рахунак прыбыткаў і страт за 1927-1928 год.

1. Агульныя і гандлёвыя выдаткі	729953—94
2. Проценты аплачаныя	497821—42
3. Пераборы і недаборы па чыгуначных накладных	4595—09
4. Страты па сыравінных апэрацыях	102218—20
5. Па старых разьліках з дастаўшчыкамі	7440—53
6. Бонусы перададзеныя розным арганізацыям	18116—10
7. Розныя выдаткі і страты	36430—37
УСЯГО	1396575—65
Чысты прыбытак	421321—29
БАЛЯНС	1817896—94

1. Гуртавы прыбытак ад продажу тавараў забесьпячэньня і збыту	696526—39
2. Камісійная ўзнагарода і бонусы	514737—44
3. Процанты атрыманыя	341509—98
4. Ад дапаможных прадпрыёмстваў і вытворчасьці	20097—81
5, Дывідэнды па паёх	6137—59
6. Выйгрышы па аблігацыях дзяржаўных пазык і падвышэньня курсу	2760—30
7. Спагнаныя пераборы па чыгуначных накладных	7236—66
8. Атрымана ў уплату разэрваваных няпэўных даўгоў	13655—23
9. Прыбыткі па сыравіных апэрацыях	74689—23
10. Па старых разьліках з дастаўшчыкамі	76511—07
11. Розныя прыбыткі	64035—24
УСЯГО	1817896—94
БАЛЯНС	1817896—94

Разьмеркаваньне прыбыткаў па балянсу 1927-28 г.

Прыбытак за 1927-28 год	421321—29	
За вылікам сумы прыбытку, абкладзенага Маскоўскім Губфо	24812—22	396509—07
Адлічваецца 12 проц. прыбытковага падатку		47581—08
		348927—99
		34892—80
У фонд каапэраваньня беднаты 10 проц.		34892—80
„ доўгатэрміновага крэдытаваньня 10 проц.		34892—80
„ палепшаньня быту рабочых і служачых 10 проц.		37785—00
„ на культ-асьветныя патрэбы—10,83 проц.		60000—00
„ кніжны—17,20 проц.		
У фонд арганізацыі каапэр. інстытуту—3 проц.	10467—84	
„ арганізацыі школы 7-мі годкі—1 проц.	3489—28	
У запасны капітал—10 проц.	34892—80	
У асноўны капітал—35,8 проц.	122426—89	

Галоўны бухгальтар (подпіс).

Балянс зацьверджан камісіяй па зацьверджаньні балянсаў пры НКФБ у пасяджэньні ад 10 ліпеня 1929 г. і да друкаваньня дазволены.

Інспэктар бюджэтнага кіраўніцтва НКФБ СТАЯНОЎСКІ.

БІБЛІАГРАФІЯ.

ЯЗЭП ПУШЧА. „Песьні на руінах". БДВ. 1929 г. Калі-б Пушча прачытаў кнігу нямецкага пісьменьніка Рэмарка—„На Захадзе без перамен", дык ён не напісаў-бы сваёй „Песьні вайны".

Мы ня хочам сказаць, што ён ня пісаў-бы аб вайне, але што яго паэма аб вайны было-б менш рытарычнай і менш патэтычнай.

Бо на прыкладзе Рэмарка мы бачым, што аб вайне трэба пісаць магчыма прасьцей (бо толькі прастата пераконвае і даказвае) і па магчымасьці ўхіляецца ад агульных месц (бо яны ўжо напэўна не пераконваюць).

У „Песьнях вайны", апрача рыторыкі, ёсьць яшчэ шмат туманнасьці, якая мяжуе з сымбалізмам. Вобраз Марыі вельмі няясны. Гэта альбо сымбаль Беларусі (вельмі няўдалы), альбо сястра міласэрдзя. І калі апошняе дапушчэньне супадае з замыслам аўтара, дык невядома, чаму яна заслужыла такіх вялізарных гімнаў. Калі гаварыць аб гэройстве, дык кожны салдат на вайне рызыкуе і ахвяруе большым, чым сястра міласэрдзя. Тут самая сутнасьць вайны пастаўлена на другія рэйкі: мяккія і лірычныя.

„Цень консула"—спроба эпічнага жанру, якая ўжо апраўдвае патэтыку. І ўсё-ж такі рыторыкі нават і гэтая спроба не апраўдвае. Але гэта ўжо адносіцца, як відаць, да паэтычнай манэры Язэпа Пушчы. „Цень консула" мае бясспрэчна вялікае гістарычнае і мастацкае значэньне.

Гэта—каштоўная паэма па вялікаму эпічнаму палатну, якое часткай удаецца Пушчы. Тут спроба ахапіць жыцьцё Беларусі ў часе акупацыі яе немцамі.

Але Пушча захапляецца сымбалізмам самага дрэннага напрамку. Было-б добра, калі-б ён „Цень консула" зрабіў сымбалем усёй інтэрвэнцыі, давёў-бы яго да самага мілітарызму, але Пушча гэтага не зрабіў.

У яго атрымалася вельмі туманная фігура, іменна дзякуючы гэтай „цені". Навошта яму патрэбна была гэта містычная цень, якая толькі перашкаджае канкрэтызацыі, а потым і абгульньню гэтай фігуры? Але „Цень консула" усё-ж лепшая рэч у зборніку.

Што-ж датычыцца трэцяй часткі вершаў, дык яны зусім да канца сымбалічныя:

„Зоры мітусяцца, сьвецяць.
Упасьці мне хрчацца ніц"...
(Ст. 129).

Віхар на кургане танец сьмерці
грае,
Да яго прысела з жоўтым тварам
восень.
І музыку ў танец, танец сьмерці
просіць".
(Ст. 131).

Няма чаго і гаварыць, што вершы гэтыя адцягнены ад сучаснасьці, як і ад сацыяльнасьці. Хоць сацыяльнасьць з другога боку тут яскравая: гэта тая, да якой належыў Бальмонт, які пісаў такія-ж вершы. Ад зьместу тут засталася немая нуда ад нездаволенасьці жыцьцём.

Што-ж гэта? Песьні на сваіх руінах?! Бо, калі для абедзьвюх паэм вельмі выразна гэтая назва зборніку па аднаму таму, што яны ў поўнай меры зьяўляюцца спробай эпічнага жанру і гавораць аб разрухе, дык аб гэтым могуць сказаць лірычныя вершы, г. зн. вершы больш-менш аб сабе, пад той-жа агульнай назвай.

Але калі-б яны і ня былі адзначаны такой назвай, іх усё роўна патрэбна было-б аднесьці да руціннай тэматыкі, у якой аўтар закруціўся так, што ў яго затуманілася галава, і ён ня ведае, на якім ён сьвеце. Інакш нельга растлумачыць зьяўленьне гэтых вершаў у нашай сучаснасьці.

З боку апрацоўкі—зборнік экспэрымэнтальны. Тут ідзе фармальная праца яўна актыўнай працы пад зьместам, але і ў гэтым сэнсе ён цікавы. Гэта спроба ўваскрасіць эпічную паэму і антычную элегію.

Р. Г.

НОВЫЯ КНІГІ.

Паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь" для рэцэнзіі наступныя кнігі выданьня Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва.

1. М. Пігулеўскі. „Чырвоныя Ўпоходы". Кніжка для чытаньня і работы ў першай групе. Частка першая. Навукова-мэтодолёгічным камітэтам пры НКА БССР рэкамэндавана ў якасьці падручніка для 1-га году навучаньня. Стар. 191, цана 50 к.

2. А. Рыбакоў. „Сельска-гаспадарчая каапэрацыя і падвышэньне ўраджайнасьці". (Задачы і практычныя мерапрыемствы). Стар. 121, цана 35 кап.

М. М. Карилін. „Перад вялікай работай". Стар. 63, цана 15 к.

ТЭАТР-КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР | Пятніца 27 і субота 28 верасьня толькі 2 канцэрты. Анны Іванаўны **ЗАГОРСКАЙ** Сьпевы народнасьцяй СССР.

1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР". Ад панядзелка 23-га верасьня **Канец Санкт-Пецярбургу.** У 7 ЧАСТКАХ. Рэжысер ПУДОЎКІН. Каса адчынена штодня ад 2 гадз. дню. Пачатак 1-га сэансу а 3 гадз. 30 хв., 2-га а 5 гадз. ПА НЯДЗЕЛЯХ каса адчынена ад 12 гадз. дню Цана білету 10 кап.

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА". Ад панядзелка 23 верасьня. **ЖЫВЫ ТРУП** па драме Л. ТАЛСТОГА. Пачатак 1 сэансу а 7 гадз. Каса ад 5 гадз.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ». Ад панядзелка 23-га верасьня. 3 амэр. камэд. у адзін сэанс. 1. ЯНА ГЭТА ЁН у 3 частках. 2. ЦЁМНЫ КАНЁК у 2-х частках. 3. ЦІХАЯ СЯМЕЙКА у 3 частках. Пачатак 1 сэансу а 7 гадз.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ АД ПАНЯДЗЕЛКА, 23-га ВЕРАСЬНЯ. Адна з лепшых карцін сусьветнай кінематаграфіі. **Ч А Н Г. (Жахі джунгляў).** Пачатак 1 сэансу а 7 гадз. Каса ад 6 гадз.

Нарсуд г. Мазыра на падставе прысуду ад 26 чэрвеня 1929 году па 237 арт. Крым. Код. за абразу гр. Ільковіч. Гр. Дзейнішчук Раісы абвяшчае грамадзкае ганьбаваньне гр. Дзейнішчук Раісе Антонаўне, жыхар гор. Мазыра.

ЗГУБЛЕНЫ.

— Каап. кніжка № 2477 Баравік І., выд. Барыс. прыгар. спаж. т-вам кв. 620п.

— Паявая кніжка № 152 Новікава А. Ц., выд. Фастоўскім с-твам кв. 621п.

— Конская картка Антоненка М., выд. Нараўлянскім РВК кв. 622п.

— Сябр. білет Закс Д., выд. с-зам друкароў г. Мазыры кв. 623п.

— Камсамольскі білет Фердман Б., выд. Мазырск. акружкомам ЛКСМБ, кв. 628п.

— Сяброўская кніжка № 437 Розман Р. Ш., выд. саюзам Савгандслужачых, кв. 853.

— Талён Будзько Я. А. выд. Менск. Біржай працы, кв. 854.

— Камсамольскі білет № 61988 Пазьняк З. А., выд. Аршанскім АК КСМ, кв. 855.

— Атэстат № 21 аб сканчэньні Плашчынскага К. А., выд. Белпэдтэхнікумам, кв. 849.

— Партбілет № 110517 Пармон П. П. выд. Мен. акругкомам КП(б)Б, кв. 513п

— Сябр. білет № 4299 Пармон П. П. выд. с-зам працасьветы, кв. 513п.

— Пасьведч. аб працы Пармон П. П., выд. Смалявіцкім РВК, кв. 513п.

— Адпускное пасьведч. Пармон П. П., выд. Смалявіцкім РВК, кв. 513п.

— Пашпарт Паляковай Т., выд. Хальчэвіцкім с.-с., кв. 514п.

— Мэтрычны сьпіс Чэрняк Ю., выд. Мазырскім Загсам, кв. 515п.

Галоўлітбел 595.

Друкарня БДВ.